

ALUMINIJ



LJUDSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
62250 P T U J
Trg svobode 1

GLASILO DELOVNEGA ROBLJENJA

IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEV



ŠTEVILKA 7

JULIJ 1978

LETNIK XVI



✂✂ Pred dvajsetim praznikom občine Ptuj ✂✂

☆☆ OŽIVLJEN SPOMIN NA UPOR ☆☆

Spomin na narodnega heroja Jožeta Lacka nas nedvomno veže na to, da v naslednjih nekaj vrsticah malce obudimo oziroma oživimo spomin na upor — spomin na tiste krvave dni pred 36-letji, ki nam bodo za vedno ostali

živ spomin na strahotno mučenje, ki ga je pretrpel vodja slovenskogoriške čete, ki je padel v roke nemškimi žandarjem in gestapovcem predvsem po zašlugi domačega izdajalca. Osmega avgusta bo minilo natančno 36 let od tra-

gičnega dne, ko je v majhnem gozdičku v Mostju pri Ptuj v neenaki borbi zaradi izdajstva padla herojska Lackova četa, prav tako pa je minulo tudi že kar 19 let odkar je dne 10. junija 1959 takratni občinski ljudski odbor Ptuj

na svoji seji sprejel odlok o proglasitvi osmega avgusta za občinski praznik ptujske občine, katerega od takrat dalje vsako leto s ponosom praznujemo, predvsem zadnja leta z velikimi gospodarskimi in drugimi dosežki v

naših vaseh naše občine. Vemo že tudi to, da bo letošnje praznovanje osmega — občinskega praznika v naši sosednji KS Cirkovci, kjer bodo občani slavili lepo delovno zmagao, predvsem otvoritev lepega doma krajanov.

Tokrat tudi ne mislim opisovati strahotnih zadnjih dni življenja, ki ga je pretrpel naš narodni heroj Jože Lacko na svoji mučniški poti. S trdnim prepričanjem, da njegova strašna smrt ne bo zaman in, da bo obrodila bogate sadove, vendar pa se le moramo spomniti dejstva, da je prav tovariš Lacko takoj leta 1941 še kako dobro sprevidel kaj čaka njega in vse nas, če se okupatorju ne upremo. (Nadaljevanje na 2. str.)

- Krvodajalci aktivni tudi v času dopustov
- Z zasedanja delavskega sveta SOZD

IZ VSEBINE:

- Tokovi in uspehi integracijskih procesov v revirjih in izven

- Pozdrav kongresu
- Pomagajmo jim v pravičnem boju
- Naši novi upokoјenci
- Odgovornost in zavest — kje tičita?
- Sin po očetovih stopinjah
- Uspešne medrepubliške vaje enot in štabov civilne zaštite



Iz strojne delavnice

Pred dvajsetim praznikom občine Ptuj

Oživiljen spomin na upor

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko so našo takratno Jugoslavijo obkolili sovražniki od vseh strani od Nemcev in Italijanov pa vse tja do Madžarov in Bolgarov, ki so prav tako čakali na svoje žrtve. Kaj vse se je dogajalo pozneje v naši NOV vedo ne le naši ljudje, ampak tudi mnogi drugi, ki še danes ječijo v okovih suženjstva. Narodi Jugoslavije so takoj pod vodstvom KPJ in tovariša Tita strnili

svoje vrste in dvignili glave v upor, ki je po strahotnih štirih letih prinesel tudi zlato — prezlato svobodo.

Narod, ki so ga tako dolgo poniževali, ga zmerjali z barbari ni mogel več mirno stati in čakati na svojo usodo in čeprav nihče ni vedel kdaj — kateri dan se bodo začele črke SVOBODA pisati z zlatimi črkami, je bil boj neusmiljen in za nasprotnika usoden, predvsem tudi po zaslugah takih borcev za

svobodo in pravice ljudstva, kot je bil naš ptujski narodni heroj Jože LAC-KO. Ime, ki je vredno spoštovanja bo za večno živelo med nami, saj bomo tudi 20. občinski praznik praznovali ob spomenu na njega in njegov doprinos.

Sjava narodnemu heroju občanom občine Ptuj pa prijetno praznovanje ter mnogo delovnih uspehov.

F. Meško

Krvodajalci aktivni tudi v času dopustov

Vsakodnevno smo pričeprometnim nesrečam na naših cestah, zelo mnogo pa je v tem času tudi delovnih nesreč. Skoraj vsi očividci takih nesreč se vprašamo, če je potrebna kakšna pomoč in seveda tudi pomagamo. Tako pa je tudi naša pomoč pri nesrečah končana. Prava borba za človeška življenja pa se začneja v bolnišnicah. Tu pa nastopajo s svojim človeškim čutom do nepoznanega tovariša naši krvodajalci, kateri nikoli ne vprašajo za ime ponesrečenca, temveč je vedno v mislih

in njihovih srcih predragoceno človeško življenje.

Aktiv krvodajalcev TGA poziva zdrave člane naj se pridružijo krvodajalcem kateri so darovali svojo kri 3. 7. 1978.

Darovalci: Topolovec Avgust, Dokša Ivan, Kranjc Vinko, Milošič Vinko, Kosi Ivan, Kajsesberger Franc, Kukevec Jože, Frčec Zvonko, Mazera Ivan, Kurbus Stanko, Kokot Drago, Drevenšek Stanko, Lovenjak Jože, Korošec Franc, Belšak Anton, Jazbec Emilija, Kovačec Marjan, Dončec

Stefan, Jazbec Anton, Klinger Franc, Špehnja Ludvik, Ogrizek Jože, Mesarič Ivan, Tominc Maks, Kmetec Jože, Nežmah Mirko, Jus Ivan, Hadler Stefan in Hojnik Lilijana.

Vsem krvodajalcem iskrena hvala v imenu tistih, kateri so danes zopet na delovnem mestu pri svojih najdražjih. S svojo družino v upanju, da se nam bo pridružilo še več tistih, ki še do sedaj niso bili vključeni v to humano dejavnost.

ZS

Beseda urednika

Leto se je nagnilo v drugo polovico in nedvomno so v tem času že mnogi tudi na svojem zasluženem počitku nekje ob morju, v planinah ali pa kje drugje. Vendar pa kljub vsemu delo v našem uredništvu mora teči naprej, seveda z veliko željo, da bi nam tudi iz krajev, kjer preživljate svoj dopust sporočili kaj zanimivega. Predvsem bi naj to veljalo za vse naše dosedanje redne sodelavce, vsekakor pa so še kako zaželeni tudi ostali.

To je le nekaj besed za uvod. Danes želim z vami pokramljati le o nečem drugem. Vsem je znano, da smo izvolili nove samoupravne organe, pozneje pa tudi kolektivne izvršilne organe, med katere sodi tudi novi uredniški odbor, kateri bo v naslednji mandatni dobi vodil uredniško politiko pri izdajanju našega tovarniškega glasila. Prepričan sem, da so člani prejšnjega sestava uredniškega odbora dokaj odgovorno opravili svojo, ne kaj lahko nalogo za kar jim gre zahvala in priznanje za njihov doprinos k popestritvi našega glasila. V novem uredniškem odboru so nova imena, ki se brez dvoma prav tako zavedajo svoje zahtevne naloge in prepričan sem, da to tudi bodo, predvsem pa, kot sem že nešteto krat povdaril, z vašo pomočjo in tesnim sodelovanjem.

Mnogi upravičeno pričakujejo, da se bo tudi kaj spremenilo. Prav imajo, spremeniti bi se moralo mnogo, prav gotovo pa se v ničemer ne bo spremenila politika urejanja našega glasila, ki sloni na členih pravilnika po katerem moramo dosledno tudi poslovati, kot pač vsi ostali kolektivni izvršilni organi v naši delovni organizaciji. Čeprav prejšnjemu uredniškemu odboru ni v celoti uspela zamisel popestritve našega glasila, ki bi naj bilo vse bolj slonelo na članih kolektiva, predvsem pa tistih, ki so za obveščanje tudi v celoti odgovorni. Vsekakor pa ste lahko sami opazili, da se je pa nekaj le premaknilo naprej in prepričan sem, da se bo novi uredniški odbor še bolj trudil, da se naše glasilo resnično v celoti ureja preko vseh vas.

Predvsem je tukaj povdarek na novih sodelavcih, ki bi lahko v mnogočem doprinesli k uresničitvi tega zastavljenega cilja. Vsaka sprememba doživlja tudi določene pretrese, polemike, hvale in razumljivo tudi kritične pripombe. Prav teh pa bi bili v uredništvu vsi še kako veseli, če so konstruktivne in resnične z željo izboljšanja vsebine našega glasila. Vse dosedanje kritične pripombe, ki so bile izrečene le za vogali prav gotovo ne bodo doprinesle nikakšne rešitve ali izboljšave. Mnenja, da je bilo večkrat preveč slikovnega materiala s čimer bi se naj poslabšala takoj imenovana kvaliteta glasila prav gotovo ne bo držala, saj imajo v nekaterih ostalih glasilih delovnih organizacij mnogo več slik kot mi. Vedeti je namreč treba, da prav fotografija (slika) v slehernem časopisu lahko pove mnogo več, kot pa še tako dobro sfriziran obširen sestavek. Seveda pa le mora biti tudi tukaj določen vrstni red. Kot sem že povdaril, bomo v uredništvu še kako veseli vaših kritičnih pripomb, če bodo le-te tudi koristne in objektivne. Pripomniti pa moram, da si poleg objektivnih kritičnih pripomb želimo tudi vaših konstruktivnih predlogov, kaj je treba storiti, da bi tako vsebino kot obliko glasila izboljšali.

Zal pa moram ponovno povdariti, da se kljub opozorilo v 5. številki dogaja, da sodelavci - dopisniki pošiljajo kar naprej nepodpisane sestavke, čeprav smo se na uredniškem odboru odločili, da lastnoročno nepodpisanih sestavkov ne bomo objavili vse dotlej, dokler ga avtor ne bo podpisal. To pravilo ni zraslo na mojem željniku, ampak velja pravilo za vsa glasila delovnih organizacij in razumljivo vseh časopisov. Dogodilo se je, da sta dva avtorja sestavila sestavek, vendar ne samo, da ga nista lastnoročno podpisala, opremila sta ga s takimi inicialkami, da trenutno nismo vedeli za koga gre (vsaj jaz ne, ki sem odgovoren za vsako objavo v glasilu). Tega nista storila niti na moj poznejši osebni poziv in razgovor. Tako delo v bodoče ne bo mogoče, kajti če avtor že ne želi biti imenovan s celim imenom in priimkom, lahko to izrazi in se objavi le njegove inicialke, vendar sestavek mora biti podpisan lastnoročno vsaj s priimkom.

Še enkrat želim dobrega sodelovanja novemu uredniškemu odboru pa mnogo uspehov pri njegovem delu. Od vas dragi sodelavci - člani kolektiva pa mnogo več sodelovanja kot do sedaj!

Tovariški pozdrav!

Vaš urednik

Zasedanja delavskega sveta SOZD

Delavski svet je na svoji 1. redni seji dne 7. 6. 1978:

- potrdil poročili volilnih komisij TGA in IMPOL o izidu volitev v samoupravne organe SOZD UNIAL,
- verificiral mandate vseh prisotnih novo izvoljenih članov delavskega sveta,
- izvolil za predsednika delavskega sveta tov. ROBNIK Stanka, za

namestnika predsednika pa tov. URBANČIČ Borisa,

- potrdil mandate novo izvoljenim članom samoupravne delavske kontrole,
- izvolil člane izvršnega odbora,
- imenoval člane obeh stalnih komisij,
- dal pobudo organom, pooblaščenim za imenovanje članov razpisne

komisije za imenovanje poslovnega organa SOZD,

- sprejel s pripombo na znanje predloženo poslovno informacijo za obdobje januar — marec 1978,
- razpisal javni natečaj za razpoznavni znak UNIAL-a,
- potrdil predlagane prodajne cene storitev ra-

17. 5. 1976, 7 rednih in 2 izredni seji. S svojim delovanjem je utiral pot takšnemu načinu dela, ki ga je narekoval razvoj novih proizvodnih odnosov. Potrdil se je kot mesto usklajevanja stališč obeh delovnih organizacij in kot organ, ki je sporazumno odločal o vprašanih skupnega pomena.

Pred delavskim svetom tega sklicanja stojijo zelo

medsebojni odnosi, in da se bo zavedal dolgoročnih koristi združevanja dela in sredstev.

Obsežne naloge čakajo naš delavski svet pri nadaljnji graditvi in utrjevanju SOZD, v zvezi z izvajanjem družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976 — 1980 v letu 1978, v zvezi z določevanjem razvojne politike SOZD za naslednje 5-letno obdobje,

Kako smo poslovali?

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu juniju 1978.

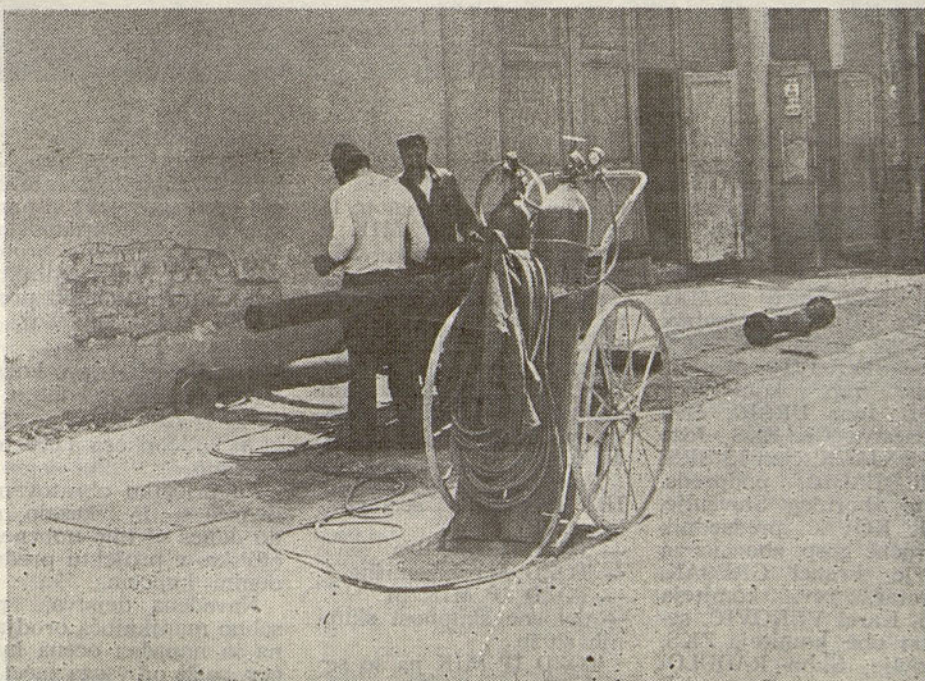
Indeks 1978/1977 prikazuje odnos dosežene proizvodnje napram proizvodnji v istem obdobju lanskega leta.

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Obrat	Plan	Doseženo		
		mesečno kumulat. 7/8/77		
A. GLINICA				
1. Izluženo				
— maj	100	106	102	99
— junij	100	126	106	100
2. Kalcinirano				
— maj	100	117	105	103
— junij	100	108	106	100
B. PROIZVODNJA ALUMINIJA				
3. Elektroliza A				
— maj	100	99	98	97
— junij	100	96	97	97
4. Elektroliza B				
— maj	100	97	97	98
— junij	100	96	97	98
5. Anodna masa				
— maj	100	106	101	92
— junij	100	63	97	78
C. PREDELAVA ALUMINIJA				
— maj	100	97	97	98
— junij	100	98	97	99

II. PRIKAZ PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA — VI/1978

Na 1 tono proizvoda	Plan	Indeks	
		Junij I — VI/1978	
1. GLINICA			
Al hidrat — Al_2O_3			
— boksit	100	101	102
— NaOH	100	111	113
— para	100	94	101
— el. energija	100	80	91
2. PROIZVODNJA ALUMINIJA			
Hala A			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	103	102
— kriolit	100	123	146
— Al fluorid	100	108	93
— el. energija	100	103	102
Hala B			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	107	100
— kriolit	100	116	142
— Al fluorid	100	95	80
— el. energija	100	104	104
Anodna masa			
Za domačo porabo			
— petrolkoks	100	198	106
— katranska smola	100	102	101
— el. energija	100	92	88



Varilca

čunalniškega centra SOZD UNIAL.

IZVAJANJA

v.d. direktorja SOZD na 1. redni seji DS SOZD UNIAL, dne 7. 6. 1978 v TGA Kidričevo.

»Da bi vzpostavili kontinuiteto si dovolim ob začetku našega dela izraziti oceno, da je prejšnji delavski svet SOZD zadovoljivo izpolnjeval svoje naloge in da je, koliko so dopuščale možnosti, deloval tako, da so se uresničevali smotri in cilji združevanja, kot jih opredeljuje samoupravni sporazum o združitvi v SOZD in drugi samoupravni akti SOZD. Nekatere izmed nalog, ki so prispevale k uresničevanju tako zastavljenih osnovnih ciljev, so bile vnaprej in jasno določene. Druge naloge so se sproti oblikovale v skladu s problemi, ki jih je ustvarjalo vsakodnevno delo in življenje v SOZD. Tako je vedno obstajalo nekaj vprašanj, ki so ostala odprta in nerešena.

Delavski svet prejšnjega sklica je imel, v času od svoje ustanovne seje dne

obsežne in številne naloge, ki so podrobneje opredeljene v SS o združitvi v SOZD in obsežne v okviru opravljanja skupnih dejavnosti. Nekatere izmed predstojenih nalog izhajajo tudi iz stališč, ki so jih sprejele naše DPO in samoupravni organi, kakor:

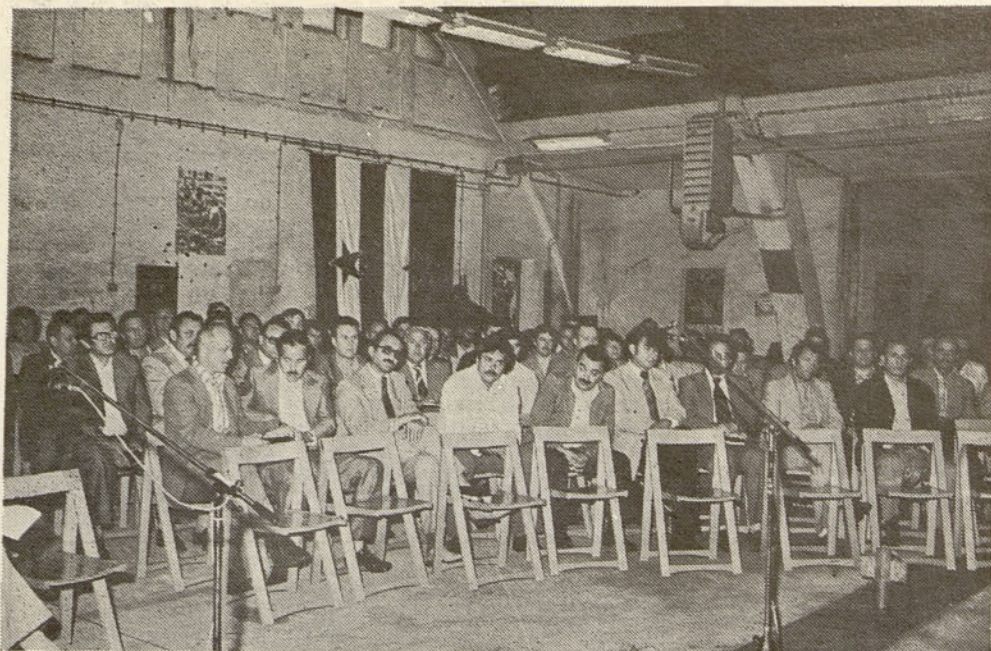
- da moramo zagotavljati kvaliteto povezavo med obema delovnimi organizacijama in med posameznimi TOZD,
- da moramo skrbeti za urejene družbenoekonomske odnose v svoji sredini,
- da moramo ustvarjati ustrezno klimo medsebojnega zaupanja in pogoje za medsebojno solidarnost in za resnično združevanje interesov,
- da moramo opredeliti skupno spoznane cilje razvoja,
- da moramo skrbeti, da bodo vsi sodelavci v SOZD dojemali resnost položaja v kakršnem se nahajamo glede na dogajanja doma in v svetu,
- da si moramo prizadevati, da bo sleherni sodelavec v SOZD dojel, kaj pomenijo trajnejši

v zvezi z dolgoročnim razvojem SOZD do leta 1990, v zvezi z urejanjem dohodkovnih odnosov, v zvezi s samoupravnim združevanjem akumulacije TOZD za investicije in razvoj, v zvezi s formiranjem skupnosti združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje na področju aluminija ter pri urejanju odnosov po številnih drugih sličnih vprašanjih. Če bomo hoteli uspešno delovati bo vsepovsod potrebno izvirno in ustvarjalno delo, pa tudi skupno iskanje in oblikovanje ustreznih rešitev.

Razreševanje in opravljanje nekaterih odgovornih nalog v SOZD poteka v povezavi z dolgoročnim spreminjanjem odnosov v združenem delu. Zato nam zadajajo pri našem delovanju nemalo težav obstoječa protislovja v naši družbi in zaostajanje prakse za zasnovami družbenoekonomskih odnosov, ki jih postavlja zakon o združenem delu. Poleg številnih subjektivnih in objektivnih slabosti je tudi v tem treba iskati nemalo razlogov, ki slabijo vlogo

(Nadaljevanje na 5. strani)

Tokovi in uspehi procesov v revirjih



Ustnega časopisa, ki ga je vodil tov. Janez Korošec, pomočnik gl. urednika slovenske izdaje Komunista, so se udeležili:

Miloš PROSENC, sekretar rep. konference SZDL, Martin MLINAR, izvršni sekretar preds. CK ZKS, Franc ŠIVKOVIC, član IO preds. rep. konference SZDL, Igor URŠIČ, član predststva CK ZKS, Jože ZAKONJSEK, član IS SRS, Rudi BABIČ, podpreds. gosp. zbornice Slovenije, Pavle KOVAČ, predsednik področne gosp. zbornice za revirje, Franci GRESAK, sekretar, rev. komiteja ZKS, Karel VUKOVIČ, sekretar obč. komiteja ZKS, Trbovlje, Simo RADULOVIC, org. sekretar obč. konf. ZKS Trbovlje, Aleš KARDELJ, novinar RTV Ljubljana in Marjan KU-NEJ, novinar. slov. izdaje časopisa KOMUNIST.

Poleg navedenih tovarišev, so se ustnega časopisa udeležili tudi predstavniki DPO iz revirjev, predstavniki občinskih skupščin ter večjih delovnih organizacij s področja revirjev.

Navzoči so bili predstavniki naše DO TGA »Boris Kidrič« iz Kidričevega: Franc LUKMAN, Ivan MAZERA in predstavnik ZSMS TGA Kidričevo ter člani TOZD livarne Trbovlje.

Po uvodnem govoru tov. Janeza Korošca, o namenu ustnega časopisa, je tov. Franc GOBOVC, sekretar OO ZK, TOZD livarna, kot predstavnik gostiteljice podal v zgoščen obliki pregled integracijskega procesa, ki je privedel do združitve delovne organizacije TGA »Boris Kidrič« Kidričevo s sedanjo TOZD livarno lahkih barvnih kovin Trbovlje.

Pregled integracijskega procesa je potekal takole:

Integracijski proces v TOZD LIVARNA TRBOVLJE

»Sedanja TOZD livarna lahkih barvnih kovin Tr-

bovlje, v sklopu organizacije TGA »Boris Kidrič«, Kidričevo, je nastala iz nekdanje delovne enote livarna v TOZD IP, MIK, v delovni organizaciji IBT Trbovlje.

Livarna je bila zasnovana na ravni DO IBT, v letu 1972 in vsedanji obliki z zamudo zgrajena v letu 1974. V tem letu je bila kot delovna enota tudi vključena v tedanjo TOZD IP MIK.

Delovno organizacijo IBT Trbovlje so sestavljale:

- TOZD Projektiva
- TOZD Aeroinženiring,
- TOZD IP MIK in
- delovna skupnost skupnih služb.

TOZD IP MIK pa so sestavljale:

- delovna enota strojni obrat s proizvodnjo naprav za notranji transport,
- delovna enota industrijska elektronika, s proizvodnjo električnih in elektronskih naprav in
- delovna enota livarna s proizvodnjo alu odlitkov pod pritiskom in gravitacijskim litjem v kokile ter
- sektor zunanjih montaž in storitev.

Taka sestava delovne organizacije IBT, kot sestava nekdanje TOZD IP MIK kaže na izredno raznolikost med predmeti poslovanja. Poslovanje nekdanjih TOZD v DO IBT, kakor tudi delovnih enot v nekdanji TOZD IP MIK se medsebojno ni dopolnjevalo, kar je povzročalo poslovni samoupravni in socialni razkroj v DO IBT kot celoti.

Uvajanje dohodkovnih odnosov je bilo zaradi raznolikosti v poslovanju nemogoče.

Prvotno zasnovana livarna je predvidevala kapaciteto 2.000 ton alu tlačnih odlitkov, dočim je novelirani program znižal začetno kapaciteto na 1.500 ton alu tlačnih odlitkov letno. Na tej teoretični osnovi je bilo nabavljenih in instaliranih 8 visokotlačnih in en nizkotlačni

stroj za litje.

Izgradnjo orodjarne za izdelavo in vzdrževanje livnih orodij, projekt ni predvideval zaradi predpostavke, da bodo livna orodja dobavljali kupci odlitkov.

V projektu so bili predvideni kupci odlitkov in sicer:

- za domači trg v količini cca 980 ton letno in
- za izvoz z ZRN in ZDA v količini cca 1.000 ton letno.

Po pričetku obratovanja livarne se je izkazalo, da do danes ni bilo nobenega odlitka, v projektu predvidenim kupcem.

Navedena dejstva, posebno manjkajoča orodjarina in napačna ocena kupcev, so že od vsega začetka vplivale na to, da je bila

startna osnova za normalno poslovanje livarne dokaj slabo. Če k temu pristojimo še to:

- da je bila livarna zgrajena s krediti in iz njih izvirajočimi obveznostmi,
- da je pričetek obratovanja sovpadel z začetkom nastajajoče krize na tržišču,
- ter da kolektiv poslovno in tehnološko ni bil dovolj izkušen,

lahko zaključimo, da so bile velike težave, v katere je zašla livarna po pričetku obratovanja neizbežne, čeprav nepredvidene.

Poslovanje livarne po vrednostnem pokazatelju je v preteklih letih potekalo, kot kažejo naslednji podatki:

Leto	štev. zaposlenih	realizacija		indeks doseganja
		planirana	dosežena	
1974	122	19.500.000	9.462.000	49
1975	125	34.730.000	16.562.000	48
1976	116	35.000.000	17.548.000	50
1977	118	30.500.000	34.662.000	114
1978	145	54.537.000	13.400.000	25

V letu 1978 dosežena realizacija se nanaša na I. kvartal, kar predstavlja 25 odstotni dosežek letnega plana.

Povečanje staleža zaposlenih v letu 1978 gre predvsem na račun 16 delavcev iz nekdanjih skupnih služb IBT in vodstva TOZD.

Iz podatkov je razvidno, da v letih 1974 do vključno 1976, livarna ni dosegla z gospodarskimi načrti določene realizacije. Povdariti je potrebno, da tudi planirana realizacija ni pokrivala stroškov poslovanja in da je bila za livarno do vključno leta 1977 predvidena planska izguba, ki se je pokrivala iz dohodka drugih delovnih enot nekdanje TOZD IP MIK.

Razlogi za nedoseganje načrtovanih gospodarskih rezultatov so bili predvsem:

- v pomanjkljivostih v temeljni zasnovi izgradnje livarne,
- pomanjkanje naročil in s tem zelo nizek izkoristek proizvodnih zmogljivosti,
- začetne zakonske težave,
- težave z nabavo in vzdrževanjem livnih orodij ter
- pomanjkanje predvsem tehnoloških izkušenj.

Za obvladovanje težav, v katerih se je vrsto let nahajala nekdanja TOZD IP MIK in posebno še livarna in urejanje razmer, so bili občasno izdelani stabilizacijski in urejevalni

programi, ki pa kljub stopnemu izboljšanju niso prinesli željenih uspehov. V procesu premalo hitrega in učinkovitega urejanja razmer, je v kolektivu nekdanje TOZD dozorelo spoznanje, da izvor težav ni le v težki tržni situaciji v letih 1975 in 1976 ter neurejenosti nekdanje TOZD, temveč tudi z ozirom na poslovni predmet v neustrezni sestavi TOZD v DO IBT Trbovlje.

Kolektiv je postopoma prišel do spoznanja, da je izločitev TOZD IP MIK iz DO IBT in integracija posameznih delovnih enot kot samostojnih TOZD, z ustreznimi delovnimi organizacijami jamstvo ne le za ureditev obstoječih razmer, temveč tudi za nadaljnji razvoj. Realizacijo tega spoznanja jo ne le omogočal, temveč tudi narekoval zakon v združenem delu.

V cilju združitve z novimi organizacijami, v katerih bi proizvodni program in razvojne težnje delovnih enot nekdanje TOZD IP MIK predstavljali del organske, poslovne in socialne celote, so bili že v letu 1976 pričetki razgovori z STT Trbovlje in TGA »Boris Kidrič« Kidričevo. Po vsestranski obravi celotnih interesov integracijske problematike, je bil sprejet skupen zaključek, naj se izvedejo celotne priprave in pripravi ter izvede integracija:

- a) nekdanjih delovnih enot strojni obrat, industrijska elektronika in sektor zunanjih montaž in storitev s Strojno tovarno Trbovlje,
- b) nekdanje delovne enote livarna pa s TGA »Boris Kidrič« Kidričevo.

Za pripravo začetnega gradiva in integracijskih elaboratov, so bile imenovane skupne komisije. Že v teku priprave gradiva se je v vseh kolektivih razvila široka in razvejana, samoupravna in politična

(Nadaljevanje na 5. strani)

6. julija 1978 organiziralo v TOZD livarna
na temo:

integracijskih in izven

(Nadaljevanje z 4. strani)

dejavnost, katere cilj je bil delovnim ljudem podrobno in razumljivo obrazložiti namen in cilje integracije.

Na osnovi strokovnih podatkov ter opredeljenih poslovnih-socialnih ciljev, so bile pri delu zlasti aktivne organizacije ZK in sindikata. Njih delež pri snovanju, obrazlagi in izvedbi integracije je bil izredno velik in pomemben.

Po izvršenih pripravah, izdelavi elaboratov in vsestranskih obravnav v strokovnih, samoupravnih in družbenopolitičnih organizacijah ter na zborih delavcev, je bil dne 21. aprila 1977 izveden referendum, na katerem so se:

- delavci strojnega obrata, industrijska elektronika in sektorja zunanjih montaž odločali za združitev z STT Trbovlje in
- delavci livarne odločali za združitev z DO TGA »Boris Kidrič« Kidričevo.

Referendum je v vseh kolektivih, razen v TGA »Boris Kidrič«, Kidričevo uspel. Z ozirom na neuspeh referenduma v tej delovni organizaciji, je TOZD Projektiva IBT Trbovlje pri pristojnem sodišču vložila ugovor na izvedbo združitve delovnih enot strojnega obrata, industrijske elektronike in sektorja zunanjih montaž z STT Trbovlje. S tem je bila ta združitev odložena do 19. septembra 1977, ko je bil ugovor umaknjen.

Takoj po neuspelem referendumu v DO TGA »Boris Kidrič« Kidričevo, so v tej delovni organizaciji pristopili k ugotavljanju vzrokov neuspeha. Na podlagi skrbno izvedene ankete in analize vzrokov neuspeha je bilo ugotovljeno, da je bil glavni vzrok za neuspeh nezadostna obveščenost delavcev o obojestranskih dolgoročnih koristih, ki jih prinaša združitev.

Po vsestranski skrbni analizi neuspeha prvega re-

ferenduma in po ponovni ugotovitvi obojestranskih, dolgoročnih skupnih interesov, sta se kolektiva TGA »Boris Kidrič« Kidričevo in livarna odločila za ponoven referendum v minimalnem zakonskem roku. Za izvedbo je bil izdelan nov elaborat na podlagi katerega so samoupravne, družbenopolitične in strokovne organizacije izvedle zelo obširno akcijo obrazlage. V svrhu spoznavanja so bili izmenjani medsebojni obiski delavcev, predvsem iz neposredne proizvodnje. Ti obiski so znatno prispevali k spoznavanju problematike, katero v samem elaboratu ni bilo možno podrobneje opredeliti.

Po obširnih pripravah, katerih nosilci so bili zlasti člani ZK in organizacija ZK, kot celota, je bil dne 8. decembra 1977 ponovno izveden referendum, ki je v celoti uspel v obeh organizacijah.

Po uspešno izvedenem referendumu se je pričela nekdanja delovna enota livarne oblikovati kot TOZD v delovni organizaciji TGA »Boris Kidrič« Kidričevo. Izvoljeni so bili vsi samoupravni organi in ustanovljene vse družbenopolitične organizacije. Začel se je tudi postopek za registracijo livarne kot TOZD. Ta registracija še ni izvedena zaradi še neurjenih premoženjskih zadev med TOZD v DO IBT Trbovlje.

Kljub temu, da livarna še ni registrirana kot samostojna TOZD, pa vsebinsko gledano leta posluje kot TOZD. V tem je tudi proces vsestranskega vklapljanja livarne v DO TGA »Boris Kidrič«, ki naj bi bil celoti zaključen do konca letošnjega leta.

Za leto 1978 je bil izdelan gospodarski načrt, ki je vključen v gospodarski načrt TGA, kot celoto. Opredeljena so bila letošnja in srednjeročna vlaganja v livarno ali za livarno pri matični delovni organizaciji.

Za izvajanje gospodarskega načrta letošnjega leta je značilno to, da se realizacija proizvodnje in stroškov v glavnem giblje v predvidenih mejah, in da je število pogodb za prodajo odlitkov v stalnem porastu.

V primerjavi s preteklostjo je livarna v letošnjem prvem polletju dosegla znaten napredek. Če pa sedanje stanje primerjamo z dejanskimi možnostmi pa moramo realno in samokritično ugotoviti, da nas čaka še mnogo dela in da obstoječih možnosti še nismo v zadostni meri izkoristili.

Pri relativnem uspehu livarne v letošnjem letu ima velik delež tudi angažiranje DO TGA za delo livarne. To angažiranje se kaže predvsem v:

- širšem osvajanju tržišča,
- v organizacijskem urejevanju livarne,
- v koncipiranju razvoja in
- v zelo tesnem in konstruktivnem strokovnem samoupravnem in družbenopolitičnem sodelovanju.

Prav tako se je DO TGA odpovedala dvoletnemu prispevku livarne za skupne službe, kar predstavlja za livarno pomembno finančno razbremenitev.

Že v pripravah na integracijo, posebej pa po njej se je izoblikoval skupen koncept sanacije in razvoja TOZD livarne v sklopu TGA »Boris Kidrič«. Glavne značilnosti tega koncepta so:

1. V letu 1978 in 1979 je potrebno v celoti izkoristiti obstoječe kapacitete, kar pomeni cca 1.000 ton odlitkov. Prodaja te količine bo zagotovljena v teku leta 1978.

2. Ker proizvodnja in prodaja cca 1.000 ton odlitkov še ne zagotavlja rentabilnega poslovanja, se bo v letu 1979 kapacitete livarne z nakupom 5 novih livnih strojev, zvišala na programiranih 1.500 ton odlitkov. Dosedanja razli-

skava tržišča in stalen porast novo sklenjenih pogodb, zagotavljajo prodajo te količine odlitkov.

Pri zvišanju kapaciteti in prodaji se bo zvišal le stalež proizvodnih delavcev, dočim bo stalež režijskih delavcev ostal na sedanji ravni. S tem bo delež fiksnih stroškov na enoto proizvoda manjši kot sedaj in s tem ustrezno povečana rentabilnost in akumulativnost poslovanja.

3. Pri delovni organizaciji TGA »Boris Kidrič« Kidričevo se bo zgradilo centralno orodjarno, v kateri se bo izdelalo 70 do 80% vseh, za livarno potrebnih orodij. S tem se bo oparvila odvisnost pri nabavi livnih orodij. Povečala se bo učinkovitost poslovanja in s tem tudi uspešnost.

4. Orodjarni v sami livarni se bo z vlaganji v letu 1978 povečala do take stopnje, da bo zagotovljeno nemoteno tekoče vzdrževanje livnih orodij pri polnem izkoriščanju obstoječih in zvišanih livnih kapacitet.

5. Ob spoznanju, da je akumulativnost storitvene livarne zelo nizka in da proizvodnja in prodaja le livarsko očiščenih odlitkov ne zagotavlja dolgoročne poslovne in socialne varnosti, je izoblikovana ideja, naj se livarna postopoma preobrazi v tovarno. V tej tovarni naj se proizvajajo sklopi in končni izdelki, katerih osnovni deli so tlačni in kokični alu odlitki.

V tej smeri so bile že izvedene določene raziskave tržišča in že prvi izdelki potrjujejo možnost in pravilnost načrtane usmeritve.

S tem, da je livarna integralni del delovne organizacije TGA »Boris Kidrič« obstojajo realne možnosti za realizacijo tako sanacije, kot zasnovanega razvoja TOZD livarne. Ob zaključku je potrebno poudariti:

- da izboljšanje poslovanja livarne na vseh področjih,

- zglede sodelovanje z matično organizacijo,
- neposreden interes matične organizacije in

- razvojne perspektive potrjujejo pravilnost kolektivne odločitve za združitev. Po združitvi se je izboljšalo ne le poslovanje, temveč samoupravnost ter delo družbeno-političnih organizacij.

Vso notranjo organiziranost smo naravnali in vskladili z zakonom o združenem delu, sprejeti so vsi samoupravni akti, ki so potrebni za vsklajene medsebojne odnose v TOZD, delovno organizacijo TGA in SOZD Unial.

Zavedamo se, da je združevanje dela in sredstev osnovni pogoj za hitrejši napredek gospodarstva in v tej zvezi hitrejši razvoj interesnih skupnosti, to je svobodne menjave dela.

Dobro imamo organizirano DS, CZ in NZ. Družbeno-politične organizacije so prisotne v vseh razpravah in odločitvah pri razporejanju dohodka, skupnega prihodka, in čistega dohodka.

Pravkar zaključen XI. kongres ZKJ in 8. kongres ZKS sta nam porok, da bomo vztrajno dograjevali naš samoupravni delegatski sistem in se odločno zoperstavili vsaki obliki birokratske samovolje, ki bi pačila socialistične samoupravne družbene odnose.

Zavedamo se, da je še mnogo pomanjkljivosti in da nas čaka še veliko dela pri razreševanju raznolike problematike. Prepričani smo, da bomo z vsestranskim delom težave obvladali in s tem zagotovili napredek in socialno varnost našega delovnega kolektiva.

V nadaljevanju ustnega časopisa, so na vprašanja novinarjev Aleša Kardelja in Marjana Kuneja, odgovarjali v uvodu navedeni tovariši.

(Nadaljevanje na 6. strani)



Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA SOZD

(Nadaljevanje s 3. strani)

SOZD in ki povzročajo, da nismo vedno zmožni bolj učinkovito uresničevati dogovorjenih ciljev ter da je čisto premalo otipljivih dosežkov.

Prepričan sem, da bo mo — kljub omenjenim težavam, ki so in ki bodo obstojale — svoje naloge s skupnimi močmi opravljali tako kot to velevajo interesi naših združenih delavcev in naše širše druž-

bene skupnosti, da nam bodo pri tem delu koristile izkušnje, pridobljene pri dosedanjem delovanju delavskega sveta ter, da se bodo vsi člani delavskega sveta SOZD uspešno in tvorno vključevali v delo delavskega sveta SOZD. Naša današnja skupna želja in domena naj bo, da bi pri izpolnjevanju kompleksnih in odgovornih nalog, ki nas čakajo, skupno dosegli čimveč uspehov.»

Tokovi in uspehi Integracijskih procesov v revirjih in izven

(Nadaljevanje s 5. strani)

V odgovorih ni bila le podrobno osvetljena problematika že izvedenih in predvidenih integracijskih procesov v revirjih, temveč tudi procesov v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki posameznih delovnih organizacij iz zasavskih revirjev.

Ti so nakazali problematiko integracijskih pro-

cesov in rezultate teh procesov.

Ustni časopis slovenske izdaje »Komunista«, je po organizacijskih in vsebinski strani, popolnoma uspel. Vsebina razprav in prispevkov bo objavljena v oddajah RTV Ljubljana in v prvi naslednji številki slovenske izdaje časopisa »KOMUNISTA«.

Pripravila:
Viktorija Petauer

Pojasnilo k obračunu malic

S prehodom na novi način naročanja in obračunavanja malic so se pokazale potrebe po osvežitvi obvestila, ki ga je posredoval splošni sektor v januarški številki glasila »Aluminij«.

»Pravice do regresa na malico po sindikalni listi so upravičeni zaposleni samo za tiste dni, ko so na delu. Osnova za obračun regresa je število izvršenih delovnih ur po plačilni listi (160 ur : 8 = 20 delovnih dni ali 20 lističev). Izključeni so dnevi dopustov, bolniške, službenega potovanja itd.

Delavec, ki ima obračunan dopust, je pa na delu, ni upravičen do regresa. V tem primeru je mesečni obračun zaposlenega napačno obračunan. V kolikor se pokaže potreba po vrnitvi na delo mora redni dopust prekiniti, evidenca in obračun pa morata glasiti po dejansko opravljenih urah.

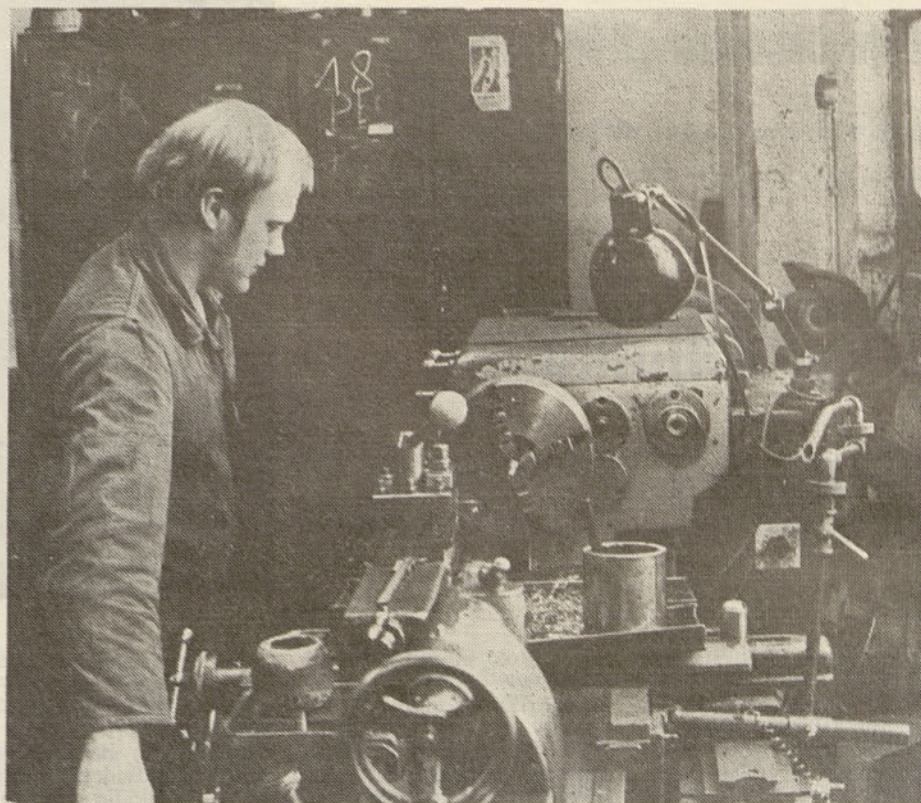
Vse neporabljene bloke morajo zaposleni vrniti na obračunsko mesto, kjer so bloke prejeli do zadnjega v mesecu. Po tem roku obračunalke iz tehničnih razlogov blokov ne morejo prevzeti. Nevrnjeni bloki bodo v tem primeru obračunani v plačilni listi po polni ceni enolončnice ODP.

Finančno računski sektor vodi nadzor nad uporabo blokov ter bo vsako preokorajenje zaračunal odgovornim osebam.

Zaposlene naprošamo, da upoštevajo gornja navodila in ne delajo nepotrebnega dela obračunalcam.

Po analizi novega naročanja smo ugotovili, da da se je sistem zelo dobro obnesel in da je končno pregled nad uporabo.

Iz odd. kont. inventure
Brglez T.



Iz strojne delavnice

Delavski svet TGA je na seji dne 15. 6. 1978 razpravljal o imenovanju članov kolektivnih izvršilnih organov in na osnovi določil 138. člena Samoupravnega spazuma o združitvi v delovno organizacijo sprejel naslednji

SKLEP:

Delavski svet TGA imenuje oz. verificira naslednje kolektivne izvršilne organe:

1. Odbor za finančno poslovanje:

- TOZD tovarna glinice
- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD predelava aluminija
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD vzdrževanje
- TOZD promet
- TOZD kontrola kvalitete
- DS SS
- namestnik direktorja za finančno računovodsko poslovanje

Stelcer Rudi
Komel Radovan
Panžalović Djordje
Sterniša Anton
Kores Anton
Kurilič Anton
Lajh Ivan
Bedrač Janko

Beras Ivan

2. Odbor za gospodarjenje:

- TOZD tovarna glinice
- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD predelava aluminija
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD vzdrževanje
- TOZD promet
- TOZD kontrola kvalitete
- DS SS
- DS TGA

Sukič Janez
Steineker Anton
Muršek Jože
Vajdič Alojz
Šaše Vili
Toš Franc
Korenjak Elizabeta
Vuk Janko
Tušek Ivo

3. Odbor za ljudsko obrambo:

- predsednik
- namestnik predsednika
- predstavnik sekretariata ZK TGA
- predstavnik sindikata TGA
- predstavnik ZSMS aluminija
- predstavnik DS TGA
- načelnik narodne zaštite
- TO TGA
- TO TGA
- referent za LO
- direktor TOZD tovarna glinice
- predsednik odbora za LO
- direktor TOZD proizv. aluminija
- predsednik odbora za LO
- direktor TOZD predelava aluminija
- predsednik odbora za LO
- direktor TOZD livarna Trbovlje
- predsednik odbora za LO
- direktor TOZD vzdrževanje
- predsednik odbora za LO
- direktor TOZD promet
- predsednik odbora za LO
- direktor TOZD kontrola kvalitete
- predsednik odbora za LO
- glavni direktor
- predsednik odbora za LO DS SS

Segula Jože
Jabločnik Maks
Kolarič Janko
Majačić Franjo
Muzek Marija
Sirec Franc
Mazera Ivan
Tkalčec Milan
Salemović Radenko
Kovač Miro
Kuzma Jože
Gunžer Stefan
Gorčenko Marjan
Kosi Adolf
Gorčenko Alojz

Pajk Bojan
Forte Stefan
Pavličev Sergej
Obran Ivan
Levanič Karl
Majačić Ivica
Debeljak Stanko

Krajnik Milan
Veličković Vojo

(Nadaljevanje na 7. strani)

POZDRAV KONGRESU

Pod gornjim geslom je potekalo redno zasedanje vseh treh zborov občinske

skupščine Ptuj, ki so se letos po svoji izvolitvi sestali že tretjič. Dnevni re-

di so bili približno enaki, le da sta zbor združenega dela in zbor krajevnih

skupnosti imela še nekaj dodatnih točk v zvezi s sprejemanjem raznih odlokov in podobno med katere sodi vsekakor tudi odlok o 30 odstotnem zvišanju stanarin od 1. julija 1978 dalje.

Sem delegat družbenopolitičnega zbora, ki je zasedal dva dni prej kot ostala dva zbora ali bolje rečeno na sam dan pričetka 11. kongresa jugoslovenskih komunistov v Beogradu. Prav zato naj tudi povdarim, da je seja DPZ potekala resnično v kongresnem vzdušju, kajti delegati so najprej poslali pozdravno brzojavko 11. kongresu, ki so jo odpremili z viharim ploskanjem, saj so se v tem trenutku bili v srcih prav vsi s tovarišem Titom ter delegati, ki smo jih izbrali in poslali, da nas zastopajo. Enako sta poslala pozdravno brzojavko delegatom 11. kongresa ZKJ tudi ostala dva zbora, ki sta zasedala v četrtek 22. junija 1978.

Delegati DPZ so zatem takoj prešli na ostale točke dnevnega reda med katere ponovno sodi prav uveljavljanje resolucije osmega kongresa ZK Slovenije in dokumentov za 11. kongres ZK Jugoslavije na področju izvajanja in delovanja skupščinskega sistema. Predsednik DPZ tov. Branko Gorjup je obširno oralno pomen omenjene resolucije še bolj poudaril, ki nas sedaj čakajo, kajti takoj je treba v akcijo. Tudi sama razprava v kateri so delegati DPZ dali vso podporo temu dokumentu s povdaritvijo, da prav delegati tega zbora morajo dati vse od sebe, da se sprejeti dokumenti dosledno izvajajo na prav vseh področjih našega delovanja v skupščinskem sistemu, saj sta prav 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ nakazala še mnoge probleme s katerimi smo se v preteklosti premalo spoprijemali in bo pač zato sedaj naša naloga in odgovornost toliko večja. Delegati so povdarili, da podpirajo še posebno tisti del resolucije, ki govori o tem, da je za delo delegacij potrebno zagotoviti take informacije, ki bodo zagotovile delegatsko samoupravljanje in politično odločanje. Informacija mora namreč biti resnična, celovita sprotne ter seveda kar je še najbolj pomembno razumljiva. Prav tako mora sistem dela skupščin biti takšen, da bo zagotovil reševanje najbolj perečih problemov delovnih ljudi v TOZD in krajevnih skupnostih ter samoupravnih interesnih skupnosti, prav gotovo pa bo moral še posebej izstopati zbor združenega dela, ki bo moral postati pro-

stor, kjer se naj vsklajujejo resnični interesi in potrebe delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti, saj se prav v njih naj oblikuje in pride do izraza interes celotnega združenega dela v občini.

Razumljivo je, da moramo v delovanju zbora krajevnih skupnosti doseči takšne oblike in metode dela ter povezovanja, da se bodo v njih odražali združeni interesi ter potrebe delovnih ljudi v KS in celotni občini. Skoraj vse pa smo že rekli o nalogah družbenopolitičnega zbora, katerega delo mora sloneti oziroma temeljiti na vsklajenih stališčih o vseh bistvenih vprašanjih razvoja naše družbe v okviru SZDL.

Dokaj zanimivo po svoje je bilo tudi poročilo o delu sodišča združenega dela Maribor za leto 1977 iz katerega kar vejejo problemi s katerimi se ta družbena institucija mora ukvarjati. Zelo skrbno in dobro pripravljeno poročilo pa je osebno še dopolnil predsednik tega sodišča tovarš Albin Šifer, ki je dopolnilno nakazal še take probleme s katerimi se vsakodnevno ukvarjajo, da delegati DPZ skorajda verjeti niso mogli da je to res in, da je kaj takega sploh možno v naši samopravni družbi.

Med mnogimi akti o katerih je to sodišče razpravljalo smo bili omenjeni tudi mi kot TGA, vendar pa je bilo tudi povdarjeno, da so prav v naši delovni organizaciji mnoge zadeve in probleme rešili v okviru svoje ograje, kar je seveda za pohvaliti, saj je bistvena treznost in dojemljivost določenega problema, ki ga ne gre vlačiti zunaj tovarniških zidov, če seveda le-teh ni moč rešiti v domači hiši. Delegati so po širši in plodni razpravi po tej pomembni točki tudi v celoti podprli sklep izvršnega sveta skupščine občine Ptuj, ki je po obravnavi poročila o delu sodišča združenega dela Maribor za leto 1977 le-to sprejel kot informacijo z ugotovitvijo, da so pogoji za uspešno delovanje sodišča združenega dela Maribor omejeni zlasti na neustrezno reševanje prostorskega vprašanja in pa vprašanja kadrov, ki je bilo povdarjeno prav tako precej kritično.

Občina Ptuj bo tudi v bodoče kot družbenopolitična skupnost podprla akcijo za izboljšanje neustreznih pogojev za delo Sodišča združenega dela Maribor.

Po vrsti razprav o nekaterih predlogih sklepov je ob koncu stekla (Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 6. strani)

4. Komisija za izvajanje določil zakona o združenem delu:

- TOZD tovarna glinice
- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD predelava aluminija
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD vzdrževanje
- TOZD promet
- TOZD kontrola kvalitete
- DS SS
- DS TGA

Zupanič Jože
Gajser Boris
Krapša Janko
Forte Stefan
Jakolič Franc
Zupanc Jurij
Matič Srečko
Zeljič Zoran
Vesnjak Peter

5. Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge:

- DS SS
- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD tovarna glinice
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD predelava aluminija
- TOZD vzdrževanje
- TOZD vzdrževanje
- TOZD promet
- TOZD kontrola kvalitete

Zigman Bojan — predsednik
Ercegović Ivo — nam. predsednik
Tomažič Franc — član
Sagadin Franc — namestnik člana
Snoj Pavel — član
Lendero Franc — namestnik člana
Pal Janko — član
Čelan Anton — namestnik člana
Mesarič Lovro — član
Slekovec-Golob Metka — nam. člana

6. Svet za glasilo »Aluminij«

- TOZD tovarna glinice
- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD predelava aluminija
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD vzdrževanje
- TOZD promet
- TOZD kontrola kvalitete
- DS SS
- DS TGA
- DS TGA
- Sindikalna organizacija TGA
- ZK TGA

Pulko Hedvika
Vreže Franc
Krajnc Franc
Kalšek Anton
Panikvar Franc
Artenjak Nežika
Rižner Konrad
Glazer Božo
Planinc Branko
Rojs Hilda
Horvat Ivan
Jeza Lovro

7. Uredniški odbor

- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD predelava aluminija
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD vzdrževanje
- DS SS
- odgovorni urednik

Mohorič Srdan
Panzalović Djordje
Petauer Viktorija
Marković Viktor
Medik Stane
Meško Franc

8. Razpisna komisija

- DS TGA
- DS TGA
- konferenca sindikata TGA
- konferenca sindikata TGA

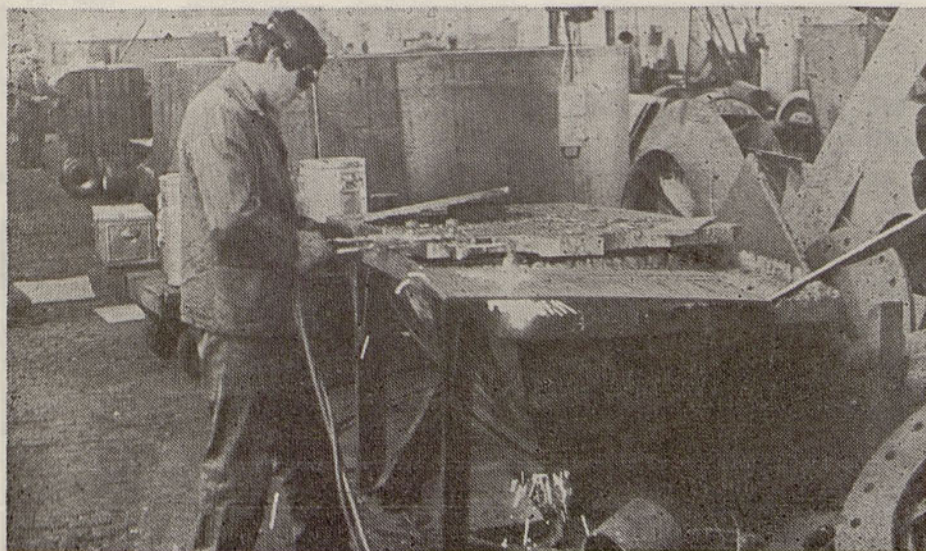
Majačič Franjo
Jabločnik Maks
Mazera Ivan
Šegula Jože

9. Komisija za odlikovanja in nagrade

- TOZD tovarna glinice
- TOZD proizvodnja aluminija
- TOZD predelava aluminija
- TOZD livarna Trbovlje
- TOZD vzdrževanje
- TOZD kontrola kvalitete
- TOZD promet
- DS SS

Kovačec Stanko
Emeršič Franc
Gregorec Ivan
Golob Miro
Ogrinc Ivan
Debeljak Stanko
Toš Franc
Brglez Jože

Predsednik DS TGA:
Franc Širec, s. r.



Rezanje

Pozdrav kongresu

(Nadaljevanje s 7. strani)

razprava o predlogu liste predstavnikov družbene skupnosti v razpisne komisije za imenovanja individualnih poslovnih organov v TOZD in drugih samoupravnih delovnih skupnostih. Delegati so seznam potrdili in ker ni bilo delegatskih vprašanj je tudi

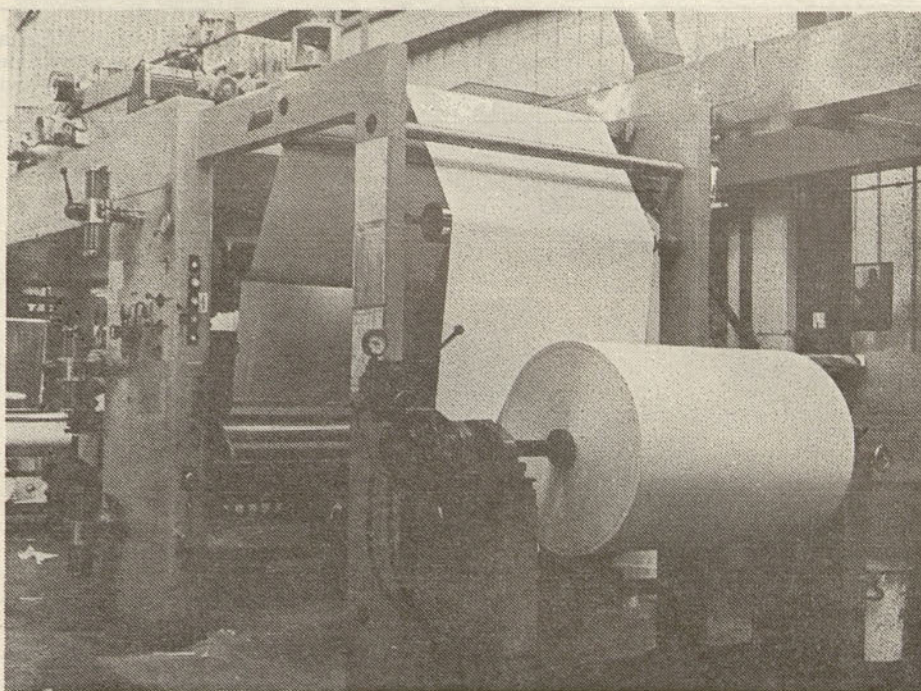
tretje zasedanje tega zbora uspešno zaključeno.

Ostala dva zbora sta spravila pod streho vrsto odlokov, njihovih osnutkov in predlogov.

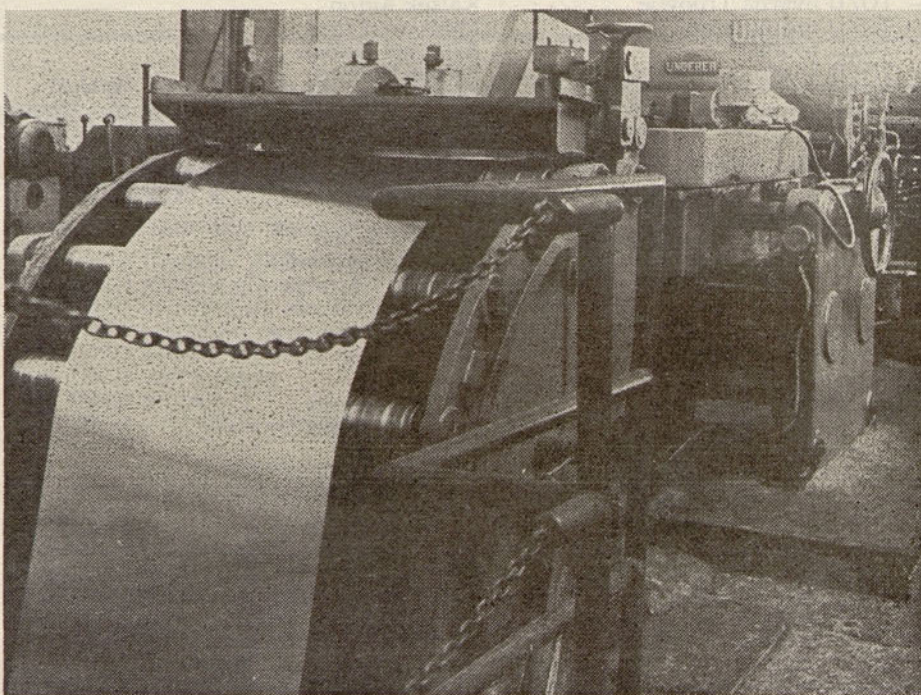
Na četrtem zasedanju se bodo zbrali delegati še v tem mesecu!

F. Meško

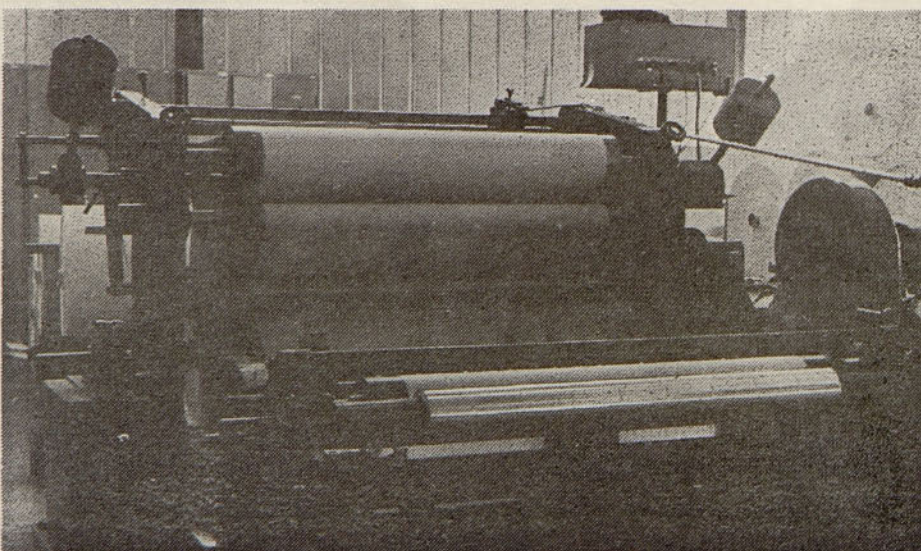
Iz Impola



Kaširanje folije



Pločevina



Rezanje

Naši novi upokojenci

Upokojitve v času od
1. 1. 1978 — 15. 5. 1978

TOZD GLINICA

1. BERANIC Štefan, roj. 25. 12. 1920, stanujoč Župečja vas 4, p. Lovrenc na dr. polju, zaposlen v TGA od 16. 10. 1956, invalidsko upokojen 12. 2. 1978.
2. CAFUTA Ivan, roj. 7. 4. 1922, stanujoč Sodnice 1. p. Ptuj, zaposlen v TGA od 7. 2. 1949 do 7. 12. 1977.
3. HORVAT Franc, roj. 11. 1. 1918, stanujoč Marjeta 4, P. Starše, zaposlen v TGA od 30. 8. 1954, starostno upokojen 16. 2. 1978.
4. KORES Janez, roj. 7. 11. 1917, stanujoč Lovrenc 123 na dr. polju, zaposlen v TGA od 6. 4. 1951, starostno upokojen 14. 4. 1978.
5. MEZNARIČ Franc, roj. 4. 2. 1926, stanujoč Spuhlja 136/A, p. Ptuj, zaposlen v TGA od 25. 11. 1948, invalidsko upokojen 22. 2. 1978.
6. MOHORKO Rudi, roj. 13. 4. 1918, stanujoč Apače 126, p. Lovrenc na dr. polju, zaposlen v TGA od 21. 6. 1954, starostno upokojen 30. 4. 1978.
7. PALČAR Franc, roj. 3. 6. 1927, stanujoč Njiverce, n.h., zaposlen v TGA od 15. 10. 1965, invalidsko upokojen 8. 3. 1978.
8. SKLEDAR Martin, roj. 29. 10. 1922, stanujoč Apače 32, zaposlen v TGA od 21. 6. 1954, invalidsko upokojen 17. 5. 1978.
9. ŠIREC Jože, roj. 8. 2. 1921, stanujoč Draženci 28, zaposlen v TGA od 22. 6. 1954, invalidsko upokojen 6. 1. 1978.
2. 12. 1946, starostno upokojen 28. 2. 1978.
12. KOKOT Neža, roj. 12. 1. 1923 iz Kidričevega 36, zaposlena v TGA od 6. 11. 1961, invalidsko upokojena 24. 3. 1978.
13. LESKOVAR Karel, roj. 20. 1. 1925, iz Apač 107, zaposlen v TGA od 6. 11. 1961, invalidsko upokojen 24. 3. 1978.
14. PAL Stanko, roj. 23. 4. 1925, stanujoč Sp. Hajdina 146/a, zaposlen v TGA od 1. 7. 1949, invalidsko upokojen 17. 4. 1978.
15. TOPOLOVEC Juraj, roj. 13. 3. 1925, iz Ptujja, Potrčeva 50, zaposlen v TGA od 25. 6. 1955, starostno upokojen 15. 4. 1978.

TOZD KONTROLA KVALITETE

16. MURSEC Kristina, roj. 20. 12. 1921, iz Kidričevega št. 8, zaposlena v TGA od 14. 7. 1947, starostno upokojena 15. 2. 1978.
17. TEŽAK Zora, roj. 7. 12. 1926, Sp. Hajdina, Stritarjeva pot 11, zaposlena v TGA od 30. 8. 1948, starostno upokojena 28. 2. 1978.

TOZD PROMET

18. PODPADEC Martin, roj. 27. 9. 1919, Ptuj, Krempljeva 10, zaposlen v TGA od 12. 8. 1957, starostno upokojen 11. 4. 1978.
19. PRELOG Viktor, roj. 15. 2. 1922, iz Ptujja, Remčeva 14, zaposlen v TGA od 2. 10. 1953, invalidsko upokojen 28. 2. 4. 1978.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNI HSLUŽB

20. DUH Franc, roj. 18. 9. 1922, Ptuj, Potrčeva 31, zaposlen v TGA od 19. 4. 1948, invalidsko upokojen 30. 4. 1978.
21. FAJFAR Franc, roj. 9. 4. 1920, stanujoč Prepolje 77, p. Starše, zaposlen v TGA od 1. 4.

(Nadaljevanje na 9. strani)

TOZD VZDRŽEVANJE

10. ERBUS Janko, roj. 13. 5. 1922, stanujoč Ptuj, Poljska c. 18, zaposlen v TGA od 3. 9. 1951, invalidsko upokojen 4. 4. 1978.
11. FRČEC Matija, roj. 11. 12. 1918, iz Apač 108, zaposlen v TGA od

POMAGAJMO JIM V PRAVIČNEM BOJU

Komisija RS ZSS za obveščanje in politično propagando ter aktiv novinarjev v združenem delu pri Društvu novinarjev Slovenije izdajata INTERNE INFORMACIJE Republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, ki so namenjene vsem urednikom, glasilu v združenem delu. Iz njih tudi uredniki poiščejo kaj primernega za objavo v svojem glasilu, zato sem se tudi jaz odločil, da v našem glasilu na željo omenjene komisije objavim sestavek z gornjim naslovom, ki je seveda predvsem kot poziv predsedstva Republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije k solidarnosti z osvobodilnimi gibanji in naprednimi sindikalnimi gibanji v svetu. Sindikati namreč tudi letos pričnemo s solidarnostno akcijo z osvobodilnimi gibanji, žrtvami imperialistične agresije in naprednimi sindikalnimi gibanji v svetu. Vsem nam je dobro znano, da je kljub velikim naporom naprednih, demo-

kratičnih in miroljubnih sil in še posebej neuvrščene, med katere sodi tudi naša socialistična Jugoslavija, danes v svetu še milijone trpečih ljudi, borcev za svobodo, delavcev, ki zaradi rasističnih zakonov komajda životarijo — in naša moralna in politič-

na obveza bi naj bila da jim pomagamo po svojih močeh. Sami mnogokrat vidimo na TV ekranih strahotne scene mučenih in lačnih otrok, starcev žena in podobno, kar menda vsakega izmed nas še kako prizadene, saj končno ti ubogi ljudje niso nič kri-

bo v mesecu decembru 1978.

Da bo poziv predsedstva RS ZSS nekoliko jasnejši, naj objavim tudi to kar sami predlagajo glede na to, da bi akcija enotnejše in hitreje potekala.

1. OOS oz. sindikalne konference med letom v okviru svojih možnosti namenjajo finančna sredstva za osvobodilna gibanja na žiro račun: Koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije in narodnoosvobodilnim gibanjem pri RS SZDL 50101-789-93102.

2. Delovne organizacije oziroma sindikalne organizacije, ki proizvajajo tekstil, obutev, prehrabene izdelke, zdravila in sanitetno opremo, naj namenijo svoje proizvode za pomoč osvobodilnim gibanjem. Vse sindikalne organizacije, ki bodo morda zbrale pomoč v materialu pa naj o tem obvestijo RS ZSS, odbor za mednarodno dejavnost — telefon 316-527, kjer bodo dobili ustrezna navodila za dostavo materiala.

3. RS ZSS poziva vse občinske konference oziroma sindikalne svete, da prispevajo od 500 do 2000 dinarjev. Z združenimi sredstvi bi namreč nabavili poljsko bolnišnico za palestinsko osvobodilno organizacijo ter jo poslali kot darilo slovenskih delavcev na področje kjer bi le-ta pač najbolj koristila palestinskim beguncem, ki tako bolnišnico še kako potrebujejo.

Predsedstvo RS ZSS v imenu vseh slovenskih delavcev vnovič izraža polno solidarnost z osvobo-

dilnim gibanjem oziroma bojem ljudstev na jugu Afrike, ljudstvom Palestine, delavci Cila ter vsemi, ki se borijo za svobodo in dostojanstvo človeka. Kaj je svoboda to vemo mi vsi zelo dobro, zato prav enako privoščimo tudi drugim in jim po svojih možnostih tudi pomagamo.

Ker komisija RS ZSS za obveščanje in politično propagando ter aktiv novinarjev v združenem delu pri Društvu novinarjev Slovenije — menita, da so prav lani glasila v organizacijah združenega dela opravila pomembno vlogo pri zbiranju take pomoči, smatrajo in želijo, da ga mi uredniki tudi letos po svojih presojah objavimo v naših glasilih. Mi tokrat svojo dolžnost do te akcije tudi izpolnjujemo še enkrat z apelom RS ZSS na vse sindikalne organizacije da se po svojih možnostih odzovejo temu pozivu.

Prepričan sem, da bomo tudi v naši delovni organizaciji skušali vsak po svojih močeh prispevati kakšen dinar za lačne in prezeble ali bolje rečeno sestradane otroke, starce in žene, ki poleg lakote še nenehno trepetajo za svoja življenja. Upam, da smo potrkali na našo zavest in naša srca, saj sami najbolje vemo, kaj se pravi boriti se za svojo človeško dostojanstvo in še bolj dragoceno svobodo, saj lepšega brez dvoma ni, kot biti svoboden in kot človek dostojanstveno tudi spoštovan!

Prilagojeno po INTERNIH INFORMACIJAH RS ZSS

Urednik



Srdan Mohorič: Figure

Naši upokojenci

(Nadaljevanje z 8. strani)
1959, invalidsko upokojen 9. 12. 1977.

22. GODEC Franc, roj. 1. 12. 1917 iz Njiverc št. 28, zaposlen v TGA od 15. 7. 1945, starostno upokojen 15. 2. 1978.
23. KONDRIC Mirko, roj. 31. 1. 1915, Zg. Hajdina št. 17, zaposlen v TGA od 1. 2. 1946, starostno upokojen 17. 2. 1978.
24. LIPAR Stanislava, roj. 7. 5. 1921, Ptuj, Potrčeva 42, zaposlena v TGA od 1. 9. 1961, starostno upokojena 17. 2. 1978.
25. MAJČEN Stanko, roj. 30. 4. 1923, Zabovci 52, p. Mrkovci, zaposlen v TGA od 27. 6. 1955, invalidsko upokojen 5. 11. 1977.
26. ZUPANIČ Stanko, roj. 6. 1. 1922, Kungota 47, zaposlen v TGA od 1. 9. 1952, invalidsko upokojen 14. 12. 1977.
27. ZAVRATNIK Ferdo, roj. 21. 5. 1933, Njiverce n.h., zaposlen v TGA od 6. 7. 1955, invalidsko upokojen 11. 1. 1978.

6. 8. 1928, zaposlen v TGA od 2. 10. 1952, stanujoč Ptuj, Potrčeva 48, starostno upokojen 30. 6. 1978;
3. VAUPOTIC Anton, roj. 27. 4. 1917, zaposlen v TGA od 22. 2. 1955, stanujoč Ptuj, Kajuhova 3, starostno upokojen 30. 6. 1978;

TOZD TOVARNA GLINICE:

4. KOKOL Anton, roj. 12. 6. 1919, zaposlen v TGA od 17. 3. 1947, stanujoč Njiverce 10/c, starostno upokojen 5. 7. 1978;
5. SKLEDAR Martin, roj. 29. 10. 1928, zaposlen v v TGA od 21. 6. 1954, stanujoč Apače 32, invalidsko upokojen 17. 5. 1978.
6. ZUPANIČ Štefan, roj. 11. 12. 1924, zaposlen v TGA od 9. 11. 1951, stanujoč Kungota 12, invalidsko upokojen 25. 5. 1978;

TOZD VZDRŽEVANJE:

7. Klajderič Franc, roj. 19. 1. 1919, zaposlen v TGA od 3. 3. 1947, stanujoč Kidričevo 6, invalidsko upokojen 20. 6. 1978;

DS SKUPNE SLUŽBE:

8. HMELINA Štefka, roj. 28. 10. 1923, zaposlena v TGA od 2. 11. 1949, stanujoča Kidričevo 5, invalidsko upokojena 17. 5. 1978.

vi za stanje v katerem se nahajajo. Ker naša solidarnost in s tem tudi materialna pomoč temelji na vrednotah naše NOB in socialistične revolucije, ni povezana z nikakršnimi pogoji. To je namreč le pomoč delovnih ljudi socialistične samouprave — Titove Jugoslavije.

Zato predsedstvo RS ZSS poziva vse sindikalne in delovne organizacije, da v SR Sloveniji sodelujemo s finančno in materialno pomočjo, solidarnostna akcija pa naj poteka vse leto do tedna solidarnosti, ki



Ogled spominske makete zloglasnega taborišča smrti Jasenovac, ki so si jo ogledali tudi občani KS Kidričevo. Foto: K. Zorec

Upokojitve v času od 16. 5. — 10. 7. 1978

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA:

1. JUNGER Franc, roj. 18. 9. 1920, zaposlen v TGA od 4. 4. 1955, stanujoč Šturmovci 28/a, p. Videm pri Ptuj, invalidsko upokojen 6. 7. 1978;
2. SOLOVJEV Boris, roj.

Naši inovatorji

Poslovno koordinacijski svet je 7. 4. 1978 potrdil tehnično izboljšavo št. 96 avtorja Marjana Žarge in Ivana Firbasa z naslovom »Realizacija predloga št. 19 E. W. — vparilnica«.

Tov. Marjan Žargi dela v TOZD vzdrževanje že 15 let in je to njegov drugi prijavljeni predlog, ki se uporablja v TGA »Boris Kidrič« Kidričevo. Tov.

z Venturijevo cevjo. Izvedba je posebna s priključki na zgornjem delu cevovoda. Prenos diferencirane tlaka na merilec je preko zaprtega oljnega sistema — sekundarni merilni krog tvori redka lužina. Oba merilna kraka primarnega sistema sta preko zapornega ventila med seboj povezana. Zveza služi za izpiranje pri-

šave v višini 48.831,59 din, ki je za 3.567,98 din manjša, kot naslednje leto, ker predstavlja imenovani znesek strošek izvedbe regulacijske zanke. Po pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih sta avtorja prejela za prvo leto izkoriščanja tehnične izboljšave 5.333,15 din, ker pa je delo na tem mestu sedaj bolj varno, pa še dodatno 4.000.— din.

Poslovno koordinacijski svet je 16. 1. 1978 potrdil tehnično izboljšavo št. 106 avtorja Franja Skurjeni z naslovom: »Predlog za spremembo načina mazanja pogonskih zobčnikov kalcinacijskih peči«.

Tov. Franjo Skurjeni dela v TOZD vzdrževanje eno leto in je to njegov prvi prijavljeni predlog, ki se uporablja v TGA »Boris Kidrič« Kidričevo.

Do predloga št. 106 se je pogonske zobčnike kalcinacijskih peči mazalo občasno ročno, medtem, ko se po predlogu 106 maza stalno s kapljanjem maziva na zobčnik. S tem se je doseglo enakomernije mazanje zobčnikov in prihranek na delovnih urah.

Predlog 106 prinaša za TGA korist v prvem letu koriščenja tehnične izboljšave 13.130,52 din, ki je za 1.244,68 din manjša, kot naslednje leto, ker predstavlja imenovani znesek strošek izvedbe naprave za mazanje.

Po pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in

koristnih predlogih pripada avtorju za koriščenje tehnične izboljšave v pr-

vem letu 1.788,80 din.

odškodnina

(B P)



Ivan Firbas



Franjo Skurjeni

Marjan Žargi

Ivan Firbas prav tako dela v TOZD vzdrževanje že 30 let in je to njegov peti prijavljeni predlog, ki se uporablja v TGA »Boris Kidrič« Kidričevo.

Predlog obravnava meritev pretoka redkega luga na sistemu Escher Wyss

marnega kroga.

Ker se sistem več ne izpira z vodo, se lužina več ne redči in zato ni več potrebno te vode izparivati.

Predlog 96 izkazuje za TGA korist v prvem letu koriščenja tehnične izbolj-

● V Jugoslaviji uporabimo le 0,2 odstotka vseh izumov in tehničnih izboljšav

Odgovornost in zavest - kje tičita?

Podatek, da le 0,2 odstotka izumov in tehničnih izboljšav v Jugoslaviji najde svojo pot v delovne organizacije in svoje mesto v tehnološkem procesu, milo rečeno zaskrbljuje. Nekaj zadnjih let nenehno govorimo o inovacijski dejavnosti in razmišljamo, kako jo pospešiti, vendar je očitno, da ta semena ne padajo na rodovitna tla. O inovacijski dejavnosti je bilo veliko povedano tudi na XI. kongresu ZKJ, kjer se je točno opredelilo interes širše družbene skupnosti na tem področju in zato upam da se bo le nekaj premaknilo naprej.

Priče smo neštetim nakupovanjem različnih licenc in patentov iz inozemstva in porabi velikih deviznih sredstev za te nakupe. Presenetljivo pa je,

da te licence in patenti niso pečat in ime naših ljudi — inovatorjev, ki v svojih delovnih organizacijah in v jugoslovanski družbeni skupnosti niso našli razumevanja. Čeprav ne štejem svojega primera med družbeno zelo pomembne in posebne, sem vendar mnenja, da je po marsičem karakterističen za naše odnose do inovatorjev in ljudi, ki s svojo angažiranostjo želijo prispevati ožji in širši družbeni skupnosti ter se tudi sami afirmirati v veliki asociaciji v delu in interesih združenih delavcev.

Mislil sem, da bo kozerija objavljena v predzadnji številki našega glasila, le nekoga prizadela ali vsaj prisilila na razmišljanje toda ušel sem se. Ne morem verjeti, da zaradi

tega, ker odgovorni ne citajo našega »Aluminija«...

Moj članek ima le en namen: poiskati odgovor v imenu koga ter s kakšno odgovornostjo, zavestjo in interesi, določeni ljudje uporabljajo platformo strokovnosti, da posredno pa tudi neposredno negirajo interese inovatorstva. Kako in koga poklicati na odgovornost zaradi absolutne nezainteresanosti pri reševanju predlogov, ki v svojih končnih ocenah navajajo možnost letnega zmanjšanja stroškov v TOZD proizvodnja aluminija za okrog 28 milijonov starih dinarjev.

Predlog, ki vsebuje znižanje stroškov za 280.000,00 din vsekakor zasluži odgovoren pristop do njegove obravnave, razen če v sami zasnovi ni zgrešen ali mediji na neresnost. Pri pred-

logu, ki sem ga posredoval komisiji za izume pa trdim, da ne gre ne za zgrešeno zasnovo, še manj pa za neresnost.

Kljub temu sta komisija za tehnične izboljšave in TOZD proizvodnja aluminija (beri dva do tri človeka) potrebovala leto dni časa, da po obravnavi predloga (za katero bi glede na ugotovitve človek menil, da je bila več kot površna), dala približno naslednji odgovor:

»... TOZD aluminij v osnovi ne zavrača predloga in ga odlaža tako dolgo, dokler ne bo uredil sistem za odvek plinov od gorilnika dalje. Če bodo poskusi pokazali, da bodo potrebne tudi spremembe zbiralnega obroča, bo preiskovala tudi ta predlog. Zato je komisija sklenila

da predlog tov. Veličkovića zaenkrat zavrne.«

Na takšen odgovor sledi lahko le ena pripomba; čaka se na ureditev sistema za odvek plinov od gorilnika dalje, zbiralni obroč pa se nahaja pred tem sistemom in z novim predlogom rešitve, ki ga predlagatelj ponuja, z ničemer ne vpliva na poslabšanje odvleka plinov. Predlagatelj predvsem moti način in pristop k reševanju predloga (o umestnosti ali neumestnosti predloga bo majbrž spregovorila delavska kontrola in zunanja arbitraža), saj se je v določenih obdobjih dobesedno zaspalo, tako da sta TOZD in komisija »pozabila«, da predlog sploh obstaja. Le tako

(Nadaljevanje na 11. str.)

Odgovornost in zavest - kje tičita?

(Nadaljevanje z 10. str.)

na obravnavi predloga od si namreč razlagam »delo« prve seje komisije dne 25. 2. 1977 do končnega sklepa TOZD proizvodnje aluminija od 20. 6. 1978.

V času od 25. 2. 1977 do danes sem moral dne 29. 6. 1977 opozoriti komisijo na njeno dolžnost, kajti na svoj predlog nisem dobil nobenega odgovora. Odgovor je sledil »zelo hitro,« že 24. 9. 1977 k mojemu predlogu št. 88 in »malce« pozneje 16. 2. 78 za moj predlog št. 87.

Nihče ne more očitati nestrpnosti predlagatelju, celo obnašal se je kot učenci filozofske šole, »stoa poškila,« je mirno prenašal vse postopke zainteresiranih in nezainteresiranih. Vendar ima tudi s'ocičjem svoje meje, tako tudi stoicizem predlagatelja.

Trditve predstavnika TOZD o dolgotrajnih in dragih preizkusih so malo da ne smešne v primerjavi s poskusom ureditve odvleke plinov, ki je stala skoraj 10 krat toliko, kot bi stal preizkus predlagateljeve rešitve; pravi rezultat tega preizkusa pa najboljše vedo delavci v hali »B«, ki še naprej delajo v okolju polnem plinov. Vse ugotovitve predstavnikov TOZD sloni na površini in strokovno neutemeljeni analizi, kajti nobena izmed ugotovitev TOZD (beri ponovno dveh treh ljudi) ni podkrepljena s kakršnimkoli podatkom. Govori se o mogoče slabšem odvleku plinov po predlagateljevi rešitvi, nihče pa ni mogel podati popolnoma točnega odgovora. Piše se o 1 odstotni izgubi tokovnega izkoristka, zaradi slabšega odvleka plinov pri že sedaj vsako leto večji porabi električne energije in pri odvleku plinov, ki ga vsak obiskovalec hale B dobro pozna.

V mnenju TOZD v točki 2. piše, da je »potrebno ta problem najprej podrobno strokovno obdelati in opraviti določene praktične poskuse, ki pa so zelo dolgotrajni in dragi.« Tu gre očitno za zavajanje tako komisije kot DS TOZD proizvodnje aluminija, saj v zaključku ugotovitev TOZD piše: »Iz podane obrazložitve izhaja, da nismo zavrnili predloga tov. Veličkovića brez podrobne strokovne obdelave...« Več kot jasno je, da zaključek ni v skladu z odstavkom iz točke 2, ki govori o potrebni podrobni strokovni analizi. Da resnično gre za zavajanje od strani ljudi, ki so podili mnenje v imenu TOZD, govori tudi podatek da bi »zelo dolgotrajni in

dragi poskusi« bremenili TOZD z okrog 1,5 do 2 stara milijona din, dolgotrajni pa bi bili toliko, kolikor je to potrebno, da po 25 letih dela TGA ugotovimo, kako se pravzaprav obnašajo obstoječi zbiralci plinov do tokovnega izkoristka, količine proizvedenega aluminija, stroškov, ki nastajajo in podobno.

Želja, da ne bi otrujal bralca, me prisiljuje, da svoj sestavek približam h koncu. Zato bom jedrnat,

malce piker in pa tudi oster.

Odgovorni ljudje iz TOZD izjavljajo, da nimajo finančnih sredstev za preizkus in da so predlog pripravljeni realizirati ob rekonstrukciji sistema za odvleko plinov. Torej primanjkuje 2 stara milijona din za preizkus, pri čemer že drugo leto izgubljam 25 do 28 starih milijonov, koliko bi znašal prihranek, če bi predlog bil sprejet in realiziran. Glede na to kako hitro

se v naši delovni organizaciji odločamo za različne rekonstrukcije pričakujem, da bo morebitni novi sistem za odvleko plinov aktualen nekje leta 1982.

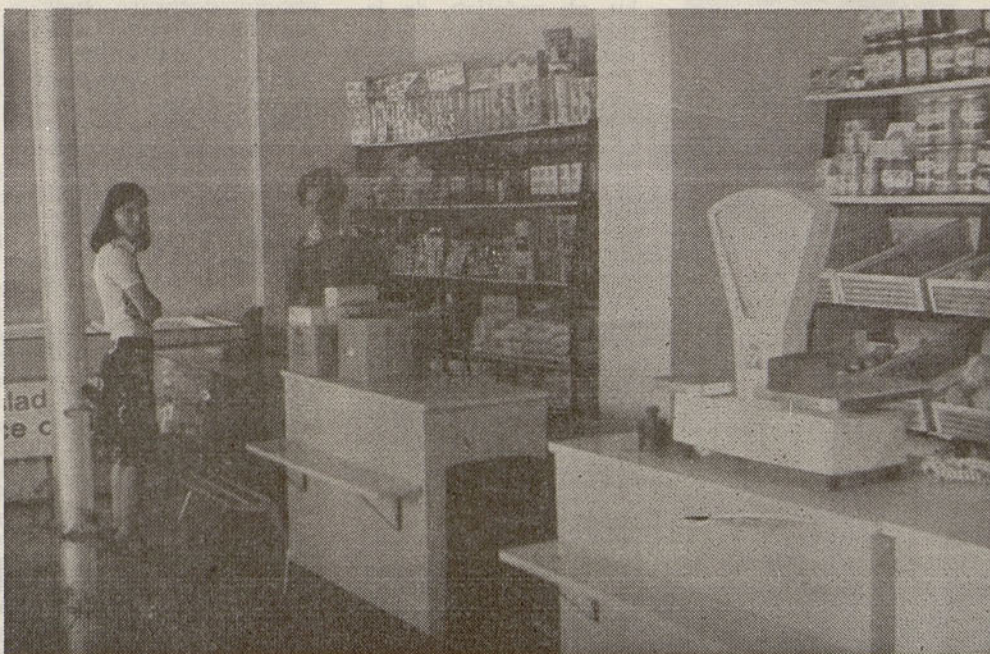
Preprosta računica pove, da je od vložitve predloga do leta 1982 6 let oz. 5 let možnega izkoriščenja ali okrog 140 starih milijonov prihranka. Če je predlog št. 87 uместen in pravilen (o tem bosta svoje povedala delavska kontrola in zuna-

nja arbitraža), nekdo bo po členu 63, pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih kriv za »škodo, ki jo je povzročil namenoma ali zaradi svoje velike nepazljivosti«. Menim, da avtor predloga ne...

Za zaključek in vsem za premislek pa še to. Predlog št. 88, ki govori o zamenjavi cevne kolena na sistemu za odvleko plinov pri elektrolitskih celicah s posebno zelo gibljivo jekleno cevjo, je sprejet od strani TOZD in komisije že 3. 3. 1977. TOZD proizvodnje aluminija je dobila nalogo, da izvede preizkus na šestih (6) pečeh in o rezultatih preizkusa obvesti komisijo.

Rezultati še niso znani. Najbrž se odgovorni v TOZD niso mogli odločiti katerih šest peči uporabiti v ta namen. Člen 62 našega pravilnika pa o takšni »neodločnosti« govori, da je to hujša kršitev delovnih dolžnosti.

In ob koncu še en »bis«, na dolgi »biserni ovrtnici« dogodkov. TOZD proizvodnje aluminija naroča od vzdrževalca svojih naprav zamenjavo litih cevni kolena z enakimi novimi, čeprav vsi ugotavljajo, da tovrstna kolena že po kratki uporabi na lokih pokajo ali



V KS Kidričevo smo dobili lepe prostore Povrtine. Foto: K. Zorec



Kolesarji - pionirji OS Kidričevo med tekmovanjem. Foto: K. Zorec

**„Aluminij“
je tribuna
delavcev!**

pa se pokanje preprečuje s snemanjem kolena s cevovoda (seveda se pri tem plini spuščajo direktno v delovno okolje, v halo).

Istočasno pa predlog za zamenjavo teh kolena z ustrežnejšimi, kljub svoji ocenjeni pozitivnosti, ostaja nerealiziran.

Odgovornost, zavest, kje le tičita?

Veličković

Sin po očetovih stopinjah

Sredi rodovitnega polja v Pobrežju pri Vidmu smo eno zadnjih nedelj obiskali na njegovem domu Antona Nahbergerja, enega izmed članov naše dvatisočglave delovne skupnosti, ki je zaposlen kot žerjavovodja v TOZD glinica ter ga zaprosili za krajši pogovor. Med drugim nam je povedal:

— »Po odsluženju kadrovskega roka, ko mi je bilo 22 pomladi, sem pravzaprav brez razmišljanja odšel v našo tovarno ter povedal, da bi se želel zaposliti, da sem pravkar prišel od vojakov. Takoj sem bil sprejet, čeprav tedaj nisem imel nobene kvalifikacije. Spominjam se, da sem opravil svoj prvi »šiht« 15. oktobra 1955 leta. Delal sem v obratu elektrolize, saj tedaj še nismo poznali tozdov. Že prvi dan sem se v delo in tovarno skorajda zaljubil. Posebej sem bil vesel, ko sem dobil prvo plačo. Tudi s sodelavci s katerimi sem pričel skupaj delati sem se kar zelo dobro razumel.

Čas je tako hitro tekel. Že sem januarja 1964 leta opravil tečaj oziroma izpit za žerjavovodjo. To delo za katerega sem se usposobil v tovarni opravljam še danes. Pred tem sem bil že tudi premeščen v sedanji TOZD glinica-rdeči del, kjer sem si skozi dolgoletno delo,

ki ga z veseljem opravljam, pridobil tudi mnogo dobrih sodelavcev s katerimi se zelo razumem.

Moj prvi predpostavljani je Vinko Kovačec, ožji sodelavec, se pravi žerjavovodje pa so Stanko Godec, Ivan Jus, Ivan Kozoderc in Franc Matjašič. Z njimi se, če je pač nujna potreba, medsebojno tudi dogovorimo za nadome-



Anton Nahberger, žerjavovodja v TOZD glinica

ščanje oziroma zamenjavo smene, da tako lahko kateri izmed nas opravi kakšen zasebni opravke in da s tem tudi sam proces proizvodnje lahko poteka brez zastojev. Poleg žerjavovodij pa delamo skupaj še z Ivanom Barvarjem, Brankom Šprahom, Ljubom Zajškom, Jožetom Horvatom, Stankom Štajnerjem in drugimi. Naj še omenim, da so mi sodelavci s katerimi de-

lam skupaj kar dvakrat priskočili na pomoč, ko so mi z udarniškim delom pomagali graditi moj novi dom, za kar sem jim še danes resnično hvaležen.

Lahko povem, da sem z delom zadovoljen, da sem se vživel v našo res veliko delovno skupnost in da še nikoli nisem pomislil, da bi si poiskal delo kje drugje, čeprav bi mogoče bil moj osebni dohodek tudi večji. Navadil sem se na to, da delam v izmenah, da moram delati, če je moj red ob vsakem večjem prazniku, ob nedeljah, da je tako nemalokrat prizadeta tudi moja družina.



Tonči Nahberger, študent naše tovarne. Postal bo strojni ključavničar, ki jih naša tovarna vedno potrebuje

na, ko me delovna obveznost zadrži, da ne moremo kam na obisk, izlet.

Sicer pa smo se vsi na to že privadili...

Omenil si, da si se dodobra vključil v delovno skupnost TGA Kidričevo, pomeni, da boš v vaši delovni organizaciji dočkal tudi svojo upokojitev?

»Res, nikoli doslej še nisem pomislil, da bi spremenil svoje delovno okolje oziroma da bi se zaposlil kje drugje, čeprav sem že imel nekaj ponudb. Prepričan sem, da bom res kar v moji prvi delovni organizaciji dočkal tudi trenutek, ko bom »dorez« za upokojitev.

Želim tudi povedati, da sem v moji delovni skupnosti kar trikrat zaprosil za dolgoročni kredit za gradnjo družinske hiše ter ga tudi vsakič dobil v skupnem znesku 5,8 milijona S dinarjev.

Imaš kar tri sinove in hčerko. Bo kateri izmed tvojih otrok postal član naše delovne skupnosti, se pravi, da se bo zaposlil v TGA »Boris Kidrič« v Kidričevem?

»Vsekakor. Že moj najstarejši sin Tonček, ki se sicer uči za strojnega ključavničarja, se bo po končani šoli oziroma takoj, ko bo odslužil vojaški rok, zaposlil v naši tovarni se pravi tu kjer sem jaz zaposlen. Na to ga med

drugim obvezuje tudi štipendija, ki mu jo tovarna že daje. Naj povem, da kot štipendist že tudi prejema naše glasilo »ALUMINIJ«, da je tako seznanjen z delom in življenjem v naši delovni skupnosti. Mogoče pa se bo tu zaposlil še moj sin Marjan, ki sedaj obiskuje osnovno šolo v Vidmu vendar je o tem še resda prezgodaj govoriti, ker je v prvi vrsti odvisno od njega samega, za kakešn poklic se bo odločil.

Ob tem našem pogovoru je prišel iz Ptuja tudi sin Tonček, ki nam je povedal:

»Po končani osnovni šoli, ki sem jo obiskoval v Vidmu pri Ptuju, sem se vpisal v šolo za kovinsko stroko »Veljko Vlahovič« v Ptuju. Ko sem bil sprejet, sem napisal v TGA v Kidričevo prošnjo za dodelitev štipendije. Kmalu nato sem dobil odgovor oziroma vabilo, da se naj skupaj z očetom zglašim v podjetju, kjer smo podpisali pogodbo. Od tedaj dalje redno prejemam štipendijo v znesku, ki je določena po veljavnem pravilniku o štipendijah. Te dni bom šel že drugič na prakso v tovarno. Lani sem bil prvič...«

Franjo Hovnik

DRAGI STARŠI

Promet v našem kraju nenehno narašča, zato je nevarnost na cesti vsak dan večja.

Zdrav otrok je največje bogastvo vsake družine in hkrati družbene skupnosti, zato z vami delimo skrb za prometno varnost otrok.

Poletni meseci in dnevi, ko se začne šolske počitnice, so tik pred nami. Za vašega otroka se bo začel brezskrbni počitniški čas. Mladostna prešernost v igri lahko otroka v trenutku potisne iz prometnega zatišja v nevaren prometni vrtinec, da naredi usodno napako za vse življenje.

Za sodoben cestni promet so otroci potrebni vzgoje in znanja, ki mu ga ne more dati le šola, temveč tudi starši in okolica,

v kateri živi. Zato bodimo otrokom zgled pravilnega ravnanja na cesti kot vozniki, kolesarji in pešci. Tega ne pozabimo tudi tedaj, ko se nam mudi na nujen opravke, na delo, ko peljemo družino na izlet ali na počitnice.

„Aluminij“
je
tvoje
glasilo!



Pevci moškega pevskega zbora Kidričevo med nastopom ob letošnjem jubileju.

Uspešne medrepubliške vaje enot in štabov civilne zaščite

Pod geslom »BRATSTVO - ENOTNOST - SOLIDARNOST - PTUJ 78« je bila v okviru tedna civilne zaščite v Ptuj izvedena druga medrepubliška vaja enot in štabov civilne zaščite, katere se je udeležilo preko tisoč pripadnikov civilne zaščite iz SR Hrvatske in SR Slovenije in to kar iz devetih občin, poleg tega pa se je v same vaje vključilo tudi lepo število krajanov na območju katerih krajevnih skupnosti je vaja potekala. Ni potrebno povdarjati, da je bil cilj in namen te velike vaje, ki je imela medrepubliški značaj, praktično usposabljanje ter preverjanje strokovne usposobljenosti in tehnične opremljenosti vseh enot in štabov civilne zaščite. V okviru družbene samozaščite ter v okviru obrambnih priprav je do danes bilo že veliko vaj, ko so jih izvedle enote civilne zaščite v raznih krajevnih skupnostih ter DO, vendar lahko ugotovimo to, da je prav druga medrepubliška praktična vaja enot in štabov civil-

ki je bila v Ptuj v začetku tega meseca. Ocenili so, da je veliki uspeh iskati v dejstvu, da so se domačini — to je v KS Jožeta Potrča v Ptuj izredno dobro pripravili na omenjeno vajo in, da je bilo tudi prebivalstvo izredno disciplinirano ter ob vsakem času pripravljeno nuditi svojo pomoč, če bi le-ta bila tudi potrebna. Ugotovili so, da so bile vse sodelujoče enote zelo izurjene in pripravljene in, da praktično ni bilo nobenih napak, ki jih je predvideval sam načrt vaje, zato je bila tudi končna ocena uspeha vaje — ODLICNO!

To je vsekakor nov dokaz, kako se naši občani ter vsi pripadniki civilne zaščite zavedajo, kako morajo biti pripravljeni nuditi svojo pomoč v slučaju morebitne vojne, prav tako pa še posebno v mirnodobnem času v slučaju raznih elementarnih nesreč, kot so potresi, požari, poplave in podobno. Izkušnje teh vaj pa bodo dragocena šola za nadaljnje izpopolnjevanje enot

***Bodi odvisen
od zaščite,
ne od sreče!***

ne zaščite pokazala, da so naši občani ob vsakem času dobro pripravljeni in, da vse akcije izvajajo s popolno odgovornostjo ter pridobljenim teoretičnim znanjem, ki ga pri praktičnem delu tudi izredno dobro opravijo.

Da je bila omenjena vaja odlično izvedena in realizirana je bila tudi enoglasna ugotovitev vseh sodelujočih poveljnikov in načelnikov štabov za civilno zaščito iz vseh devetih sodelujočih občin iz SR Hrvatske in SR Slovenije,

civilne zaščite v vseh KS in DO. Zato bo tudi druga medrepubliška vaja enot in štabov civilne zaščite v Ptuj ostala zapisana v zgodovini civilne zaščite tega območja in KS Jožeta Potrča, ki je dala resnično ogromen doprinos k taki uspešnosti. Prepričani smo, da bodo tudi prihodnje podobne vaje tako v KS ali DO in v medrepubliškem sodelovanju dosegale enake, morda še večje uspehe.

f—m.



Zračni napad



Izvidniška patrola



Gašenje

Športna rekreacija v turizmu kot pomemben dejavnik za njegov nadaljnji razvoj

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Tudi to je res, da v vseh TOZD še nimamo službe za športno rekreacijo in po- ključno vodenje športne re- kreacije, vendar kljub te- mu lahko začrtamo nekaj smernic za tovrstno delo.

Iz celotnega programa športno-rekreativne dejavnosti delavcev v TOZD, po- sveti organizator športne rekreacije v našem prime- ru posebno pozornost or- ganizaciji in vsebini letne- ga dopusta delavcev: to pa je že problematika tako i- menovanega delavskega tu- rizma. Tudi v tem primeru ne more mimo akcijskega načrta; ta je, kot je znano, prilagojen razmeram, ki so značilne za posamezne de- lovne kolektive.

Organizator rekreacije si prizadeva, da dobe delavci dopust v zimskem in po- letnem času, pa tudi v kakšnem drugem delu leta, če tako želijo. Dopust, de- jfen v dva dela, ima mno- go prednosti, vendar dobre strani le-tega v naši praksi še niso vidne. Preveč je še tradicionalne miselnosti, da je tisti pravi dopust le

ob morju, v juliju in avg- stu, ko se reke turistov u- smerjajo k sončnim oba- lam.

Pasivno preživljanje do- pusta ob morju in večurno poležavanje na obali mno- gokrat privede do tega, da se vračajo delavci z dopu- sta bolj utrujeni, kot pa so bili, ko so se odpravljali na počitnice. Na ta pojav so opozorili tudi že mnogi zdravniki.

Organizator športne re- kreacije zbere najprej po- datke o stanju na tem ož- jem področju, in sicer z metodo opazovanja, intervju- ji ali anketo. Zanimajo ga predvsem želje in inte- resi delavcev glede časa in kraja dopusta, njegovega trajanja itd. Pri tem mora- mo zopet poudariti tesno sodelovanje z zdravnikom, ki v večini primerov lahko svetuje predvsem kraj le- tovanja: morje, hribovite predele, visokogorsko kli- mo, celinsko podnebje itd.

Pri načrtovanju dopu- stov mora organizator re- kreacije posebej upoštevati proizvodni program, pro- ces proizvodnje in druge dejavnike znotraj delovne-

ga kolektiva, ki odločilno vplivajo na število delav- cev, ki v določenem času lahko odidejo na dopust.

V praksi mnogokje na- črtujejo tudi kolektivne dopuste, ki so z vidika pro- izvodnje in produktivnosti v posameznih industrijskih panogah najbrž upravičeni, vprašanje pa je, koliko jih lahko delavci uresničijo, kakšne so njihove fiziološke, psihološke, sociološke in druge značilnosti itd. Or- ganizator športne rekreaci- je si mora prizadevati za čim večjo humanizacijo in strokovnost dela, saj so tu- di ti problemi delavcev do- kaj občutljivi.

Če ima delovna organi- zacija počitniški dom ob morju ali drugod, kamor delavci odhajajo na do- pust, potem se mora to kazati tudi v vsebinskem delu programa. Ob nekat- erih domovih so primerni ti, ki naj jih organizator športnorekreacijski objek- tih barvnih kovin Trbov- lje, ustni časopis na te- športne rekreacije s pri- dom izrazi, v omenjeno de- lo pa vključi vse potrebne prvine informatike in pro-

pagande.

Če gre med opustom za organizirane športne-rekre- ativne dejavnosti ob mor- ju, potem največkrat orga- niziramo dejavnosti v vodi in na vodi, kamor spada učenje plavanja odraslih in otrok, različne oblike va- terpolja, veslanje, smučanje na vodi, potapljanje itd.

Organizacijsko in vsebin- sko pripravimo dejavnosti na odprtih ali odkritih ob- jektih, v zaprtih prostorih ter organizacijski in vsebin- ski program za otroke star- šev, ki so na dopustu.

Vse delo poteka potem po načelih, ki smo jih opi- sali.

Če so izpolnjeni vsi po- trebni pogoji, je omenjeni del širšega akcijskega na- črta možno brez večjih te- žav uresničiti tudi v prak- si.

To potrjuje organizacij- ski in vsebinski način pri- prav za športno rekreacijo med dopusti in v povezavi s turizmom v delovni orga- nizaciji železarne Ravne.

V letu 1975 v poletnih mesecih, julija in avgusta,

so bili ravenski železarji in njihove družine prvič de- ležni organizirane v vode- ne športno-rekreativne de- javnosti v njihovem počit- niškem domu v Portorožu.

V povezavi z VSTK v Ljubljani in s pomočjo študentov usmerjevalcev področja športne rekreaci- je na tej šoli je bil delovni načrt povsem uresničen, ob tem pa so bile dobljene vse tiste bistvene informa- cije, ki so potrebne za oce- no rezultatov dela tega ož- jega področja, pa tudi po- datki za načrtovanje širše- ga področja športne rekre- acije v Železarni Ravne.

Delovne organizacije bi si morale v prihodnje pri- zadevati, da bi zgradili čim več počitniških domov in rekreacijskih središč v raz- ličnih krajih naše ožje in širše domovine, kjer geo- grafski, ekonomski, zdrav- stveni, bioklimatski in dru- gi pogoji okolja to dopu- ščajo in omogočajo.

Dalje prihodnjič

Nezgode pri delu v obdobju od maja do junija

TOZD GLINICA

3 1 4

TOZD ALUMINIJ

4 — 4

TOZD PREDELAVA

1 1 2

TOZD VZDRŽEVANJE

2 — 2

TOZD KONTROLE

— — —

TOZD PROMET

3 1 4

DS SKUPNIH SLUŽB

1 — 1

OBLIKA NESREČE

Skup ob predmet ali med

predmeti

3 3

Med osebo

1 1

Med predmetov

1 1

Brizg s lugi

1 1

Slak s skrajnimi tempera-

turami

2 2

Notranje okolje — nerav-

na tla

1 1

Pometna nezgoda —

zboj podjetja

2 2

Vreznina

2 2

1. Milan Kunič, mat. št.

405, iz hale B, se je pone-

srečil dne 1. 5. 1978, ob 0,45

u. Pri prebijanju el. celice

št. 116 je ponesrečencu brizg-

ni tekoči kriolit za čevlji le-

ve noge, pri čemer je dobil

lažje opekline v gležnju.

Vzrok: neprimeren način de- la.

3. Albert Čeh, mat. št. 4653, zaposlen v elektrolizi, dvora- ne B, se je ponesrečil dne 12. 5. 1978 ob 10.00 uri. Pone- srečenec je šel v strojno delavnico aluminija po pre- bijalec skorje. Ker je bil ta še priključen na komprimiran zrak je hotel cev odklopiti, pri čemer se je cev snela in ga udarila po obrazu in ga poškodovala po nosu.

Vzrok: cev ni bila pritrjena z objemko.

4. Jernej Širovnik, mat. št. 675, zaposlen v TOZD glini- ca, se je ponesrečil dne 17. 5. 1978 ob 6.30 uri. Ponesreče- nec je šel po stopnicah v razklopu — rdeči del, se spo- taknil in padel. Pri padcu si je lažje poškodoval desno ro- ko v zapestju.

5. Ludvik Rodošek, mat. št. 1854, zaposlen v TOZD pre- delava aluminija, se je poško- doval dne 14. 5. 1978 ob 14.00 uri. Poškodovani se je pe- ljal z mopedom z dela proti domu. V križišču iz smeri Placar — Janežovci je pripe- ljal voznik avtomobila ter pone- srečencu odvzel prednost. Ponesrečenec si je poškodo- val levo nogo v kolenu.

6. Franc Kovačec, mat. št. 1854, zaposlen v TOZD trans- port se je ponesrečil dne 20. 5. 1978, ob 7.30. uri. Pone- srečenec je opravljal delo na razkladanju premoga na de- poniji pri kottarni. Pri sesto-

pu iz žel. vagona se je po- nesrečencu spotaknilo, pri čer- mer je padel in si poškodoval desno stran prsnega koša.

7. Albert Tomanič, mat. št. 2959, iz TOZD transport, se je ponesrečil dne 24. 5. 1978, ob 16. uri. Ponesrečenec je o- pravljalo delo pri nalaganju va- gonov z hidratom pri obratu glinice — beli del. Pri sesto- pu s stopnic, ki vodijo s po- deska, je stopil na kamen in si zvil levo nogo v gležnju.

8. Franc Pepelnik, mat. št. 4359, iz kotlarne se je pone- srečil dne 1. 6. 1978 ob 9. uri. Nesreča se je pripetila v ko- tlatni. Pri zategovanju vijak- kov na prirobnici temperatur- nega regulatorja je dobil manjšo opekline na podlak- tnici leve roke.

Vzrok nesreče: neprimeren način dela neprimerno orod- je in neprimerna zaščitna sredstva.

9. Ignac Kostanjevec, mat. št. 3487, iz TOZD glinica — beli del. Ponesrečil se je dne 5. 6. 1978 ob 13. 50 uri. Nez- goda se je pripetila v raz- klop pri membranskih čr- palkah. Ponesrečenec je pri izpustu v kanal pri membran- ski črpalki št. 4 bil poškrop- ljen z brozgo po obrazu. Do izbrizgavanja brozge je pri- šlo, ker je nekdo odstranil podaljšek izpušne cevi, ki preprečuje izbrizgavanje broz- ge iz kanala.

10. Iso Lakota, mat. št. 4656, iz TOZD transport, se

je ponesrečil dne 12. 6. 1978 ob 6.40 uri. Ponesrečenec se je peljal s kolesom na delo, v križišču Lovrenc — Apače — Kidričevo ga je prehitel osebn avtomobil, ker ga je pretesno prehitel, se je pone- srečenec izognil in padel. Poškodovan si je desno roko v zapestju in desno nogo v kolenu.

11. Anton Anžel, mat. št. 763, iz TOZD glinica rdeči del, se je ponesrečil dne 14. 6. 1978 ob 13. uri. Na poti v službo je na cesti Apače — Kidričevo pred naseljem 11. iz neznanega vzroka zapeljal v levo in pri tem trčil v na- sproti vozeči os. avto. Trče- nje je bilo tako silovito, da je na kraju nesreče podlegel poškodbam.

12. Anton Selišek, mat. št. 4151, iz TOZD transport, se je ponesrečil dne 15. 6. 1978 ob 8.30 uri. Ponesrečenec je razlagal s sodelavcem mate- rijal za izdelavo anodnih kli- nov. Pri tem delu mu je stis- nilo kazalec desne roke.

13. Anton Kozoderc, mat. št. 2828, zaposlen v TOZD aluminij kot livar, se je po- nesrečil dne 15. 6. 1978 ob 10.10. uri. Pri prebijanju št indukcijske peči — sever, se je imenovani udaril s prebi- jačem, jeklenim drogom, pod kolonom leve noge. Utrpel je lažjo poškodbo.

14. Marija Jeza, mat. št. 2309, zaposlena pri DSSS, se je ponesrečila dne 15. 6. 1978

ob 9.30 uri. Ponesrečenka je odpirala pločevinko v kateri se nahaja sok. Sok uporablja- mo pri delih s povišano tem- peraturo. Pri odpiranju ome- njene pločevinke si je poško- dovala — prerezala dlan des- ne roke.

Vzrok poškodbe: neprimerno orodje.

15. Franc Vidovič, mat. št. 4448, TOZD vzdrževanje, se je ponesrečil dne 16. 6. 1978 ob 9. uri. Pri demontaži plin- skega plišča na elektrolit- ski peči 403 mu je ta padel na prste leve noge. Utrpel je lažje poškodbe.

16. Stanko Golob, mat. št. 1551, iz TOZD aluminij, se je poškodoval dne 22. 6. 1978 ob 13. uri. Pri nameščanju je- klene vrvi na napenjalni bo- ben na mostnem dvigalu in- ter. št. 19-3 v livarni, si je po- nesrečenec poškodoval palec leve roke.

17. Martin Šprah, mat. št. 1190, iz TOZD vzdrževanje, se je ponesrečil dne 26. 6. 1978 ob 13. uri. Pon. je z žep- nim nožem rezal oblogo na paketu prispelega materiala za skladišče. Pri rezanju mu je nož spodletel in poškodoval si je palec leve roke.

18. Branko Arklinič, mat. št. 1769, iz kottarne, se je ponesrečil dne 29. 6. 1978 ob 6.30. uri. Ponesrečenec je is- pihoval s paro parni kotel. Med odpiranjem ventila mu je spodrsnilo. Poškodoval si je levo stran prsnega koša.

Knjiga je zelo lepo darilo

Nimam namena opisovati, kaj za ljubitelje lepe knjige pomeni dobra knjiga. V naslednjih nekaj vrsticah želim na kratko objasniti nekatere zadeve okrog zelenih listkov, ki jih je založba »BOREC« iz Ljubljane pred nekaj tedni posredovala preko vseh TOZD v roke slehernemu našemu zaposlenemu delavcu z željo, da si vse dobro prebere in nato premisli ter se odloči ali bo kupil kako lepo knjigo bodisi sebi kot ljubitelju lepe knjige ali pa morda tudi za darilo svojemu sodelavcu, sosedu, staršem

ali komurkoli drugemu.

Pred mesecem se je namreč v našem uredništvu in na sindikatu TGA oglasil tovariš iz te založbe ter povedal svoje želje za katere smo tudi menili, da mu jih izpolnimo. To je bila predvsem želja, da omenjene kartončke (zelenke) skupaj z naročilnico na spodnjem koncu spravimo skupaj z našim glasilom do vas na vaša delovna mesta. Vse ostalo je namreč vaša stvar ali se boste le odločili ali ne za nakup katere izmed navedenih knjig oziroma zahtevali širši program knjig

zaradi morebitne boljše izbire. V nekaterih TOZD so pogovore založbe BOREC sprejeli z razumevanjem, drugje spet malce drugače, toda naj bo tako ali tako, vsi ti pogovori so prišli v vaše roke in v vašo odločitve.

Znano mi je, da se je nekaj članov naše DO naročilo na nekatere izmed navedenih knjig in brez dvoma bodo več kot zadovoljni. Če je kdo izmed vas že imel priložnost dobiti v roke knjigo Jožeta Vidica z naslovom »PO SLEDOVIH ČRNE RO-

KE«, »Preživela sem taborišče smrti«, »Sedem krst za ronkarjevo družino« ter še vrsto drugih, potem res odločitev ne bo niti malo težka.

Omenim naj tudi, da pri vsem tem ni nikakršnih posrednikov, ampak se lahko vsak sam naroči neposredno na založbo, zato dvomi, da bi kdo rad kaj zaslužil na račun drugih, ne pridejo v poštev in so odveč. Na željo založbe BOREC jim gremo na roko, da vas opozorimo zakaj so pravzaprav ti Pogovori založbe z vami bili

(in so še) namenjeni, saj imajo podobne stike z mnogimi drugimi organizacijami združenega dela v naši republiki Sloveniji. Glede na to, da je tudi med nami veliko ljubiteljev lepe in dobre ter kar je še posebno važno, poceni knjige, sem skoraj prepričan, da ne bomo mi v TGA Kidričevo na zadnjem mestu, čeprav je tako, kot sem že zgoraj omenil, da je to le vabilo k sodelovanju, nikakor pa prisiljevanje v smeri te akcije.

f—m.

0 alkoholu in alkoholizmu

8

Glede na odvisnost od alkohola lahko razlikujemo nekaj značilnih skupin alkoholikov.

Nasploh so znani alkoholiki, ki utegnejo biti OBCASNO TREZNI, ki so v treznem stanju prijetni in odrezavi; ki vedo, da jim alkohol škoduje in da mu niso kos. Taki ljudje ne smejo popiti niti kozarčka kakšne alkoholne pijače, ker bi v tem primeru izgubili nad seboj kontrolo in bi jim zagospodaril alkohol. Pijejo do nezvesti. KO SE STREZNIJO JE SPET VSE V REDU.

Dalje imamo vrsto alkoholikov, ki SE NE MOREJO ABSTINIRATI (VZDRŽATI) od uživanja alkoholnih pijač. Taki ljudje pijejo vsak dan in morajo priti do alkoholne pijače. Vendar se ponavadi ne opijejo do nezvesti. Če prenehajo piti se pri njih pojavijo abstinencijske težave. Alkoholiki iz te skupine zjutraj ne morejo pričeti z delom, če ne zaužijejo določene količine pijače. Alkoholiki iz te skupine lahko omejijo količino alkoholnih pijač, pa navadno niso nikoli povsem pijani, a tudi nikoli ne povsem trezni. Ponavadi gledajo, da se ne opijejo v delovnem času, če se pa opijejo, storijo to zvečer. Tako ravnaajo v začetku, toda kasneje, ko jih alkoholizem do kraja obvlada, se ponavadi ne ozirajo več na delo in družino, hkrati pa čedalje bolj propadajo družbeno in gospodarsko.

Imamo še tretjo vrsto alkoholikov, ki že

po majhnih količinah alkohola POBESNIJO, začnajo zdrahe in pogosto izzovejo pretep.

Razen že opisanih skupin so tudi še druge vrste alkoholikov, vendar so te znatno redkejšje in niso tako jasno opredeljene. Tako npr. se pogosto omenjajo alkoholiki, ki noro pijejo daljši ali krajši čas, nakar prenehajo, včasih tudi za več mesecev ali let, da bi nekega dne spet brez kakršnegakoli vidnega zunanjega vzroka začeli z obsedenim popivanjem. Takšno obliko alkoholizma pogosto omenjajo kot DIPSO-MANIJA.

SPLOŠNE POSLEDICE ALKOHOLIZMA

Splošne posledice, ki jih prinaša alkoholizem, lahko prizadenejo posameznika, njegovo družino in vso družbo.

POSLEDICE ZA OSEBNOST:

Med razvojem alkoholne bolezni doživlja alkoholik v svojem vedenju in svoji osebnosti nasploh vrsto sprememb. Vse to se odraža na njegovi družini, pri njegovem delu in vlogi v družbi.

Spočetka se giblje alkoholik v isti družbi in si na vse načine prizadeva, da bi prikril svojo odvisnost od alkohola pred samim seboj, pred člani družine, pred tovariši na delovnem mestu in v družbi. Kasneje se alkoholik umakne iz določene družbene skupine, pada vse nižje in se čedalje bolj giblje med samimi alkoholiki.

Alkoholik se spočetka vara, češ da je vmes

občasna nagnjenost, ki ji je vzrok njegovo delo, njegovi prijatelji, njegove težave itd. Doma skuša krivdo za vse pogostejše opijanje na priti sprva prijateljem, delu, družbenim obveznostim itd. Na delo prihaja spočetka trezen, opije se pa po končanem delovnem času. Občasne izostanke od dela zaradi pijančevanja opravičuje z nevšečnostmi v družini, z obiski sorodnikov itd. Tako alkoholik lahko v družbi dovolj dolgo prikriva svojo odvisnost od alkohola. V tej fazi bolezni ga podpira tudi prizadevanje, da vsakemu napravi kakšno uslugo, da slehernega povabi na kozarec, s čimer skriva svojo osebno odvisnost od alkoholne pijače.

Doma pred ženo ne more dolgo skrivati odvisnosti od alkohola. Zato postane alkoholik doma z ženo in otroki surov, prostaški in nasilen. Vse breme z vzdrževanjem družine in vzgojo otrok pade na ženo. Tudi v tej fazi skuša alkoholik zunaj doma še vedno prikriti svojo odvisnost od alkoholne pijače. Ko tega ne more več, se prične vrstiti družbene težave, ki prizadenejo ne samo alkoholika, temveč tudi njegovo družino (izguba dela, premeštev na manj pomembno in slabše plačano mesto, spor z družbo in zapor).

Končno družba izloči alkoholika, tako da je odvisen od pomoči in skrbi organov socialnega varstva, od posameznih družinskih članov ali ustanov za nastanitve in nadzorstvo kro-



ničnih duševnih bolnikov. V tej fazi je alkoholik moralno in intelektualno ponavadi čisto propadel.

POSLEDICE V DRUŽINI

V družini alkoholika nastopijo velike motnje, ki smo jih deloma že omenili. Posebej naj omenimo izgubo pravičnih emocionalnih odnosov v alkoholikovi družini, kar se kaže v hudih sporih z ženo, otroki in drugimi hišnimi stanovalci. Mnogo je alkoholikov, ki postanejo ljubosumni. NE-KOČ POZOREN IN DOSTOJEN MOŽ IN OČE JE ČEZ ČAS GROB, NASILEN IN PROSTAŠKI. VSE TO SE LAHKO NADALJUJE DO GROBIH FIZIČNIH NAPADOV NA ŽENO, OTROKE IN LASTNE STARSE.

Poleg teh drastičnih pojavov so pa tu še škode, ki jih alkoholik prizadene vzgoji svojih otrok, in s tem škodami imamo opraviti v vsakem primeru alkoholizma. Vzgoja otrok temelji v dobri meri na pojavu, da se otroci zgledujejo po svojih starših in se z njimi istovetijo. Ta proces pa doživi v družini alkoholika hude motnje. Vzgojne motnje povzroči-

jo pri otrocih v družini alkoholika vrsto psihičnih okvar. Šolski uspeh otrok iz družine alkoholika je znatno slabši, ti otroci pogosto kažejo vedenjske motnje, ki vodijo do mladinskega kriminala, alkoholizma in sploh do spora z družbo. Pri kakih 80 % alkoholikov je bil vsaj eden od staršev alkoholik, če ne oboje, kar jasno dokazuje, da alkohol v domači hiši pomeni velikansko nevarnost za normalno vzgojo in razvoj otrok ter mladih ljudi.

POSLEDICE ZA DRUŽBO:

Vse omenjene spremembe pri alkoholiku in njegovi družini se kažejo tudi na družbi. Družba trpi veliko škodo zaradi alkoholizma in njegovega neugodnega delovanja na proizvodnjo in promet. Temu pa moramo dodati tudi še vrsto kriminalnih dejanj in drugih oblik asocijalnega vedenja.

(Povzeto iz knjige dr. Hudolina)
Dr. Z. I.

Nadaljevanje prihodnjic

Zahvala sodelavcem



Ob odhodu v upoko-
jitev, ki sem jo dočakal
letos v TGA, saj sem
napolnil 23 let v TOZD
aluminij, sem se zelo
težko ločil od svoje de-
lovne skupine 4. izme-
ne HA, kakor tudi od
vseh v kolektivu.

Lahko povem le to,
da sem v podjetju de-
lil vse dobro in slabo,
ter pripomogel delovne-
mu kolektivu uresniče-
vati cilje in naloge, ki
smo si jih zadali za na-
daljnje delo.

Ob koncu se zahvalju-
jem kolektivu, za izka-
zano pozornost in zau-
panje, skratka vsem
DPO o OZD. Posebej se
zahvaljujem OOS TOZD
aluminij ter sodelav-
cem za darilo, ki mi bo
ostalo v trajnem spo-
minu, ki me bo spomi-
njalo na leta, ki sem
jih preživel med sode-
lavci v tovarni glinice
in aluminija TOZD pro-
izvodnja.

Se enkrat želim
vsem v delovni organi-
zaciji pri nadaljnjem
delu veliko delovnih u-
spehov.

ANTON VAUPOTIČ
TOZD PROIZVODNJA



Ekipe prve pomoči na nedavni vaji

Zahvala sodelavcem

Podpisani MURATA
JOŽE iz TOZD vzdrže-
vanje se tem potom
najlepše zahvaljujem
sindikalni organizaciji
vzdrževanja, da so se
spomnili na mene, ko
sem že dalj časa na bol-
niški. Lepa hvala za iz-

kazano pozornost z že-
ljo, da se kmalu spet
vidimo na delovnem
mestu.

Se enkrat lepa hvala
prav vsem.

Murata Jože



Ribnik v Podlehniku vse bolj služi tudi za rekreacijo mladih ribičev. Foto: K. Zorec

Zahvala sodelavcem

Iskrena hvala vsem
sodelavcem iz gradbene
skupine za tako huma-
no sodelovanje ob ča-
su mojega odhoda v
pokoje.

Prisrčna hvala za spo-
minsko darilo, ki mi
bo drag spomin celo
življenje.

Dragi sodelavci, ni-
mam besed s katerimi
bi rad opisal to naše
tesno sodelovanje skozi
vrsto let. Saj odhajam
iz skupine v kateri so
ostali tovariši sodelav-
ci, takšni, s katerimi
smo skupaj delili dob-

ro in slabo celo nad 30
let. Se enkrat lepa hva-
la.

Ob zaključku moje
zahvale še želim celot-
ni skupini mnogo tova-
riškega razumevanja in
mного delovnih uspe-
hov.

Se posebna zahvala
velja naši sindikalni or-
ganizaciji, za izkazano
humanost ob času po-
slovnega večera.

Lepa hvala tudi za
darilo, ki mi bo ostalo
vedno v spominu.

Karel Leskovar



ZAHVALA

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi dragega moža

ANTONA ANŽELA

iz Apač 201

»ALUMINIJ« izdaja delavski svet Tovarne glinice in alumi-
nija »Boris Kidrič« Kidričevo — Uredniški odbor sestavljajo:
Viktor Markovič — predsednik, Franc Meško — odgovorni
urednik, Srdan Mohorič, Djordje Panzalović, Viktorija Pe-
tauer, Stane Medik — Fotografije: Stojan Kerbler, dipl. ing.
Tehnični urednik Franček Štefanec — Tisk: ZGEP »Pomurski
tisk«, TOZD tiskarna, Murska Sobota — Člani kolektiva in
upokojeanci dobivajo list brezplačno — Rokopisov in slik ne
vračamo.

Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Se-
kretariata za informacije pri IS Slovenije št. 421-1/72 z dne
24. oktobra 1975. Naklada 2700 izvodov.

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom ter njegovim sodelavcem in vsem
ostalim, ki ste mi pomagali ob težkih trenutkih ter mi stali ob strani, hvala vsem, ki ste
darovali vence in cvetje ter ga prišli kropit.

Posebna zahvala pa gre družinam Juriševič, Murko, Vrtnjak, Mohorko in Murko J. Hvala
tudi sodelavcem, ki so ga spremili od doma do njegovega zadnjega bivališča, srčna hva-
la godbi na pihala TGA in pevcem za zaigrane in zapete žalostinke, hvala govorniku za
poslovilne besede ob odprtem grobu. Skratka hvala vsem, ki ste počastili njegov spomin.
Prosim tihega sožalja in hvala vsem, ki boste položili na njegov grob svečke ali cvetje.

Neutolažljiva žena Terezija